

CACA CHE DIRUN SAN PABLO MENAN, DECHUH YE YAHN IHYAN YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN CORINTO

¹ U Pablo, che tendahnun Dendiohs u che co apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo, nduco dihno vo Sóstenes, ² dirun nuhn caca cuh, dechuh nuhn yahn nchuhn, ihyan yahn Dendiohs che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, vate ne yan Corinto. A tendahnun Dendiohs nchuhn che co ne ihyan ndah yahn ye, ritahno ne Dihvo vo Jesucristo. Numachahte iyehnse ne, a tendahnun ye uvo man, nducoyaca dihno vo man, che rendeva vo nduco ye yavenan Dihvo vo Jesucristo. ³ Chida vo Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne.

Yahino Dendiohs ihyan yahn ye che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo

⁴ Cuahn dama renecah nundihve cuahn Dendiohs cava nchuhn yahn che yahino ye nchuhn che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁵ Yahino ye nchuhn, ne te ndahva ye vederihquentiyon che cuahndudo ne ndudo yahn ye man, vededevano che chenan cuma ne man. ⁶ Tihca chinahn nduco ne, te a chitahno ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁷ Nchuhn nduco nducoyaca ihyan yahn Dendiohs, quendihconahn te ye vederihquentiyon yahn ye nchuhn. A chenan rino

ne ro che ndaconan nda tun Dihvo vo Jesucristo.
⁸ Dendiohs ne, din ye che cochahtino ne, quendi ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo, hua cuahtendihco ne nunde nde ro che ndaconan nda tun ye.
⁹ Dendiohs ne, redinahn ye ndudo yahn ye, ne man ye tendahnun ye nchuhn cava che cotahno ne Daya ye Jesucristo, ihyan min che Dihvo vo.

Ihyan che rendo dama ye yaco ne, o ino cuan ndi ye

¹⁰ Dihno, nducote renevahnecun nchuhn Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ri nchuhn che ndo yan ne nduco vih, ama cuan co no ne man, ama no vederendedecadino cuahtenan cuma ne man.
¹¹ Dihno, nahn che tihca din nchuhn, te rahn ihyan ndevaco cahvo vo Cloe ri ye u che vate canda ne nduco vih yahn che a vih rahn ama, a vih rahn tama ne. ¹² Nahn ne ne, rahn ne che riquendi ne ndudo che ricuahn Pablo, nahn ne ne, che ricuahn Apolos, nahn ne ne, che ricuahn Pedro, nahn ne ne, che chihuahn Dihvo vo Jesucristo.
¹³ Ama vedetundo che tihca redin ne. Dihvo vo Jesucristo ne, ama no ye. Ndiyu Pablo che quenan yah ye nan cruz cava che ndedevahn ye nchuhn. Ndiyu Pablo cah nchuhn cuahn che chedenune ne. ¹⁴ Nundihve cuahn Dendiohs che neve ra nchuhn, chehdenué nchuhn. Atenan Crispo man, Gayo man, chehdenué sahn. ¹⁵ Nde hua co cahma ne che u cah ne cuahn che chedenune ne.
¹⁶ Namin chehdenué ihyan ndevaco Estefanas. Co atenan ihyan chahn no che chehdenué, ¹⁷ te dechuh Dihvo vo Jesucristo u, ndiyu che cuehdenué ihyan, ate che cuahndudó ndudo ndah yahn ye. Rahndudó ndudo min numa cuaco. Hua

retihdenān vededevano yahn mān, cava che tihcā ne, codevano ndah ihyan nduhcā che chih Dihvo vo Jesucristo, quenān yāh ye nān cruz.

Ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, chemin che vederihquentiyon yahn Dendiohs mān, vededevano yahn ye mān

¹⁸ Ihyan che va che conda ye, din nunde yahn ye ne, rahco ye te āma vedetundo che ritahno vo che yahn che chih Dihvo vo Jesucristo, quenān yāh ye nān cruz, co ndevahn vo. Ate uvo che ndedevahn Dendiohs uvo ne, a devano vo te chemin ne, āma vederihquentiyon chahte yahn ye, ¹⁹ nduhcā che a ndirun nān Ndudo yahn ye tuhca:

Cāhco ró che hua richihve vederendedecadino yahn ihyan,
decuihnó vededevano yahn ye.

²⁰ Anduhnecā ndete che hua richihve ndudo yahn sāhn devāno mān, sāhn che nda cuande se dehtenduh che ri iyehnse cuh mān, te Dendiohs ne, a chihco ro ye che vededevano yahn se ne, āma vedetundo. ²¹ Tihcā din ye, te numacuahn vededevano yahn ye chihco cāde ye che ihyan iyehnse ne, hua tuno vededevano yahn mān ye che cotahno ye ihyan. Tahque ndah ne, chihco cāde ye che, nduco ndudo yahn mān ye che rahndudo vo, ndedevahn ye ihyan yahn ye, andahre rahco ihyan chenāhn te chemin ne, āma vedetundo.

²² Ihyan nación yahn Israel ne, dinoca nahn ndi-
hchero ye vederihno cava che cotahno ye. Ihyan nación chenāhn ne, atenān vededevano che dama nduco vededevano yahn mān ye ritahno ye. ²³ Ate uvo, ihyan yahn Dendiohs ne, rahndudo vo che, cava che ndevahn ihyan ne, va che cotahno ye

ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyān min che quenan yāh ye nān cruz. Ihyān naciōn yahn Israel ne, rahcotāhn ye yahn ndudo min, rahtendihco ye nunde. Ihyān naciōn chenāhn ne, rahco ye te ndudo min ne, āma vedetundo. ²⁴ Uvo che a tendāhnun Dendiohs vān ihyān naciōn yahn Israel mān, vān ihyān naciōn chenāhn mān ne, a devano vo che ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, a vederihquentiyon yahn Dendiohs mān, vededevano yahn ye mān. ²⁵ Vededevano yahn Dendiohs mān, vederihquentiyon yahn ye mān ne, tahque chahte che co nducuahn vededevano yahn ihyān iyehanse, andahre rahco ye te āma vedetundo, nde hua richihve. ²⁶ Dihnó, cuenecāhco ne nduhchan ihyān ne ro menān. Atenān neve ne che ihyān devano ne vān combiero yahn ne mān, neve ne che chenān cuma ne vederihquentiyon mān, neve ne che ndata yahn ihyān nāhn mān, ²⁷ ate a tendāhnun Dendiohs nchuhn. Ihyān iyehanse ne, rahco ye che tundo ne mān, che hua rignon chihve ne mān, ate a tendāhnun Dendiohs nchuhn cava che ndāhco ndiya ye vededevano yahn ihyān chahn mān, vederihquentiyon yahn ye mān. ²⁸ Yade ihyān chahn, ne rahco ye che ndere ihyān nchuhn, nde hua redin cuande ye nchuhn. Ate a tendāhnun Dendiohs nchuhn, chihco ro ye che nde hua richihve vederendecadino yahn ihyān chahn. ²⁹ Tihcā din ye cava che nde āma ihyān, hua co din yade ye. ³⁰ A Dendiohs che din ye che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. A cava ihyān min che din ye che chenān cuma vo vededevano mān, nchahco ye nunde yuhn vo mān, nedin yahn ye uvo mān,

ndedevahn ye uvo man. ³¹ Che nahn ne, che dinahn ihyan nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Hua ndahca che ndeva man ihyan yavenan ye. Tahque ndah ne, ndeva ye yavenan Dihvo vo Dendiohs.”

2

Ndudo yahn che quenah yah Dihvo vo Jesucristo nan cruz

¹ Dihno, cuahn che nda cahndudo ndudo yahn Dendiohs, chihnevan ne ne, hua din yade, te cahndudo numacuahn vedenecun. ² Chihco cudad che cahndudo deman ndudo yahn che quenah yah Dihvo vo Jesucristo nan cruz, ndedevahn ye uvo. ³ Numacuahn ro che quenah yan vaco nchuhn ne, quechica numacuahn vedino vedene-cun. Ama vahino man, ama ndedecadinó man, yahn ntiyon cahnda che quenah. ⁴ Numacuahn vederihquentiyan yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, nte man, cahndudo man, van nchuhn. Nde tah hua chihchetahn vededevano yahn man, ⁵ cava che a vederihquentiyan yahn Dendiohs din che cotahno ne, ndiyu vededevano yahn man.

Redin Vaco Ndah yahn Dendiohs che renahn vo vederihquentiyan yahn ye

⁶ Nuhn che rahndudo nuhn Ndudo yahn Dendiohs van nchuhn che a renahn ndah ne man, van ihyan chenahn man ne, hua rahndudo nuhn vededevano yahn man nuhn, te rahndudo nuhn deman vededevano yahn Dendiohs. Vededevano min ne, yahn Dendiohs, ndiyu yahn ihyan iyehanse. Ndiyu yahn sahn devano man, sahn

ndinan man, che vate se man ro cuh. Sahn chahn ne, va che cuihno se. ⁷ Tahque ndah ne, rahndudo nuhn vededevano yahn Dendiohs che cade te ye, checadino vo, che nde hua devano ihyan ro menan. Nde cuahn che ametah dendah ye iyehnse ne, chihco cade ye vededevano min nduhca che ndedevahn ye uvo, cuahtenan vo vahchetero numacuahn ro. ⁸ Nde ama sahn che rihquentiyon se iyehnse cuh ne, hua tumacadino se yahn vededevano min. Chemin che nahn yah se Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ama yudo vederihquentiyon quenan cuma ye. Ndete che tumacadino se ne, hua tihca din se. ⁹ Andahre tihca din sahn chahn, ate a chinahn nduhca che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Dendiohs ne, a chihco cade ye che conan cuma ye vedeyahino nduco ihyan che yahino ye.

Ama chahte vedeyahino yahn ye, che nde hua co tumacadino ihyan nunde.

¹⁰ Ate uvo, ihyan yahn ye ne, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo, tumacadino vo yahn vedeyahino yahn ye. Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, devano ndah nducuahn che ri, nde nducuahn che redin ye. ¹¹ Van ihyan iyehnse ne, queri ama ye ne, atenan man ye devano ye che rendedecadino ye. Namin nde ama ihyan hua devano ye che rendedecadino Dendiohs. Atenan Vaco Ndah yahn ye devano. ¹² Nuhn che rahndudo nuhn Ndudo yahn Dendiohs ne, ndiyu vededevano yahn ihyan iyehnse che te Dendiohs, chenan cuma nuhn. Tahque ndah ne, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye nuhn, din che tumacadino nuhn yahn vedeyahino yahn ye cava nducoyaco

vo. ¹³ Ndiyu nduco vededevano che chahn nuhn yahn ihyan, che rahndudo nuhn ndudo yahn vedeyahino yahn Dendiohs. Tahque ndah ne, a Vaco Ndah yahn ye che rete vededevano nuhn che rahndudo nuhn. Tihcā rinan Vaco ye nuhn che rahndudo nuhn ndudo che nahn che cadino ihyan.

¹⁴ Ihyan iyehnse ne, hua renevahnecun ye ved-erihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, te rahco ye te chemin ne, ama vedetundo. Nde hua retumacadino ye yahn, te atenan ihyan che quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan co tumacadino ye. ¹⁵ Ihyan che quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan ne, retumacadino ye yahn nducuahn dehtenduh, ne nde ama ihyan hua ndahcā che ndahchenan ye ihyan. ¹⁶ A ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhcā: “Ametah nde ama ihyan iyehnse che co tumacadino ye yahn vederendedecadino yahn Dihvo vo Dendiohs. Ametah nde ama ye che tuno vededevano yahn ye che cacuahn ye ihyan.” Ate uvo che nedin yahn Dendiohs uvo ne, ama no vederendedecadino yuhn vo nduco Dihvo vo Jesucristo.

3

Ihyan che redin ye ntiyon yahn Dendiohs

¹ Dihnó, cuahn che quenán nduco nchuhn ne, anduhnecā ihyan che hua conun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan man, anduhnecā ihyan nunde man, anduhnecā checāhya che quemān rico man, tihchan ne, te metah conahn ndah ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo. Chemin che hua chi chicuáhn nchuhn nduhcā che redin yahn che cacuáhn ihyan

che renahn ndah ye. ² Nduhca che redin ihyan nduco decuah yuno, ricuh ye deman leche yahn che hua ri che cahcacheh ye dehtenduh, tihca din nduco nchuhn ro min, te metah tumacadino ndah ne, ne hua chi chicuahn ndah nchuhn. A devano te nde meniyon ne, ametah tumacadino ndah ne, ³ te dama ri ne nduco ihyan nunde. Redin ve ne yahn vih man, vate canda ne nduco vih man, o ino cuan ndi ne man. Che tihca redin ne ne, rihco ro ne che dama vederendedecadino yahn ne nduco ihyan nunde. ⁴ Andero ndi che o ino cuan ndi ne, te nahn ne ne, rahn ne che riquendi ne che ricuahn Pablo, nahn ne ne, rahn ne che riquendi ne che ricuahn Apolos. Vatechica ne nduhca ihyan nunde.

⁵ U nduco Apolos, atenan ntiyon yahn Dihvo vo Dendiohs redin nuhn. Nda nuhn yan vaco nchuhn, cahndudo nuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, chitahno ne. Queri ama nuhn ne, redin nuhn nduhneva ntiyon che chihco ye tah nuhn. ⁶ Nuhn ne, ihyan redin ntiyon yahn ye nuhn. U, ne anduhneca ndete che tuhdó ndute ndata, te u menan ndita cahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chihnevan ne, ne Apolos ne, anduhneca ndete che chi se nune van chendata, te quendi ye chicuahn ye nchuhn. Ate a Dendiohs che din ye che chitahno ne. ⁷ Ntiyon yahn nuhn ne, nduhca ntiyon che redin ihyan viyata. Nahn cuan ne, riquenda yahn ama ihyan che retuhdo ye ndute ndata, ne riquenda yahn tama ye che ri ye nune van. Ate a Dendiohs che redin ye che rihta. Nducote tihca ne, tumacadino vo che anduhneca ndete che hua rigonun chihve ntiyon yahn ama tama ye, che retuhdo ye ndute ndata

man, che ri ye nune van man, te atenan Dendiohs che redin ye che rihta. ⁸ Ihyan che retuhdo ye ndute ndata man, ihyan che ri ye nune van man, ama cuan ndi no ntiyon yahn ye nduco vih. Tihca ntiyon che redin nuhn nduco vih. Ate a devano vo te Dendiohs ne, ndahco menun ye yahn queri ama vo tunoca ntiyon che a nedin vo. ⁹ Nuhn ne, dama redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs nduco vih, ne nchuhn ne, anduhneca ndete che chendata yahn ye.

Atihnoca co cahma vo che nchuhn ne, anduhneca ndete che ama vah che rihno Dendiohs. ¹⁰ Numacuahn vedeyahino yahn ye ne, ndahco ye ntiyon tah che co anduhneca sahn vihcherahto ndah che chihco name yahn ama vah, ne tama ye ne, riquendi ye rahto ye. Ate nahn che queri ama ye ne, cahco ye cudado nduhca che rahto ye. ¹¹ Name min ne, anduhneca ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo che nde ama ihyan, hua co ndahcorun ye. ¹² Ate anduhneca ndete che ama ndeh nan che co cuahto nduco ye. Anduhneca ndete che co cuahto ye nduco dehtenduh che cocha nduhca diyahnguan man, diyahngua man, tu diyahn man. Namin anduhneca ndete che co dendah ye nduco dehtenduh che hua cocha nduhca irahno man, nduco man, yata cuma man. ¹³ Ate ntiyon yahn queri ama ye ne, va che co ro ndete che quendah ndah, te nda ro che techecade Dendiohs ne, anduhneca ndete che ndihchenan ye nduco ruchiyahn. ¹⁴ Duh ihyan che quendah ndah ntiyon yahn ye, anduhneca ndete che ndahto ye nduco dehtenduh che hua cuco ne, ihyan min ne, ndahco menun Dendiohs yahn ye. ¹⁵ Duh

ihyan che hua quendaḥ ndaḥ ntiyon yahn ye ne, andahre ndevahn maṇ ye, anduhnecaḥ aṃa ihyan che ndevahn ye vaṇ ruchiyahn ne, ate va che conda ntiyon che nedin ye.

¹⁶ A devano ne te nchuhn ne, anduhnecaḥ ndete che aṃa yaḥo yahn Dendiohs naṇ che quenun Vaco Ndaḥ yahn ye. ¹⁷ Duh ihyan che detoh ye ino ihyan yahn Dendiohs ne, din Dendiohs castigo ihyan, te ihyan yahn ye ne, a ndihco viḥ ye caṃa ye.

¹⁸ Nde aṃa nchuhn ne, hua caḥncheḥ maṇ ne nchuhn. Duh nchuhn che aṃa quenān cuma ne vededevano yahn ihyan iyehṇse che raḥco ne ne, cuihcomaṇ ne vededevano min, cuiquendi ne vededevano yahn Dendiohs, ¹⁹ te vededevano yahn ihyan iyehṇse ne, aṃa vedetundo naṇ Dendiohs nduhcaḥ che ndirun naṇ Ndudo yahn ye tuhcaḥ: “Rahnecun Dendiohs che rinda ihyan, redin vederendedecadino yahn maṇ ye.”

²⁰ Namin a ndirun: “Naṇ Dihvo vo Dendiohs ne, nde hua richihve vederendedecadino yahn ihyan devano.” ²¹ Chemin che hua din yaḥe nchuhn, tendaḥnūn ne che ricuahn queri aṃa nuhn, quendi ne, te nducuahn vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, a chihnde caṃa che ndaḥ yahn ne. ²² A Dendiohs che dechuh ye Pablo maṇ, Apolos maṇ, Pedro maṇ. A ihyan min che dendah ye iyehṇse maṇ, rete ye vedevihche yahn nchuhn maṇ, rihquentiyon ye vederih maṇ, ro cuḥ maṇ, ro che cochi maṇ. Nducuahn ne, a caṃa che ndaḥ yahn ne che chihco caḥe ye. ²³ Avaṇe ne, a yahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn, ne ihyan min ne, a Daya Dendiohs ihyan.

4

Ntiyon che chenan cuma ihyān apóstol

¹ Hua din yade nchuhn cava nde ama nuhn. Cuedevano ne te queri ama nuhn ne, a ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo redin nuhn, rahndudo nuhn ndudo yahn vederihquentiyan yahn Dendiohs che cade te ye, checadino vo. ² Nducote tihca ne, nahn che queri ama ihyān che va tah ye ntiyon yahn Dendiohs ne, dinahn ye ntiyon min numa cuaco. ³ Che lado yahn ne, nde hua retumacah, a nchuhn, o intiyan, deh rahn ne yahn nduhca che redin ntiyon yahn ye. Nde man, hua co cahma ndete che ndahca, o hua ndahca redin, ⁴ te andahre dave yavenan ne, ate nde man hua devano ndete che ndah redinahn. Atenan Dihvo vo Jesucristo, ihyān min che nda cuande ye ntiyon che redin. ⁵ Chemin che conan rino nchuhn, hua ndahchenan ne tachan redin ihyān ntiyon yahn Dendiohs nde nda ro yahn. Nda ro min ne, a Dihvo vo Jesucristo techecade ye yahn queri ama vo tunoca vederendedecadino yuhn vo cuahn che chahtenan vo iyehnse, cahco ro ye ndete che numa cuaco nedin vo ntiyon che chihnde tah vo. Tuhme ndahco menun Dendiohs yuhn vo tunoca ntiyon che nedin vo.

⁶ Dihno, a cava che ndah yahn ne che tihca riyahve nchuhn. Andahre ndudo che ricuahn ihyān chenahn che redin che o ino cuan ndi nchuhn nduco vih, ate a dirun yahn ne anduh-neca ndete che u nduco Apolos chendihco nuhn nunde nan ndudo yahn nuhn. Tihca dirun yahn ne cava che tumacadino ne che vederihquentiyan

che chenan cuma nuhn ne, hua tahque chahte che co che a ndirun yahn nan Ndudo yahn Dendiohs. Namin cava che hua din yade ne cava ntiyon yahn ama, ndahchenan ne ntiyon yahn tama. ⁷ Nde ama ihyan hua rendihche ye nchuhn che tahque ndah ihyan ne che co ihyan chenahn. A Dendiohs che te ye nducuahne che va yahn ne. Nducote a ihyan min che te ye ne, hua redin yahn che din yade ne nduhca ndete che nan vedevano yahn man ne rendaca ne dehtenduh che va yahn ne.

⁸ A ama chenan cuma ne vederihquentiyan yahn Dendiohs, che rahco ne, a va tah ne ndendi ndendita, che rahco ne. Chacondah vedame ne nuhn, ne vate ne, rihquentiyan ne, che rahco ne. ¡Ama ndahca ndete che cuaco niyon che rihquentiyan ne!, cava che nde nuhn ne, ndo dama nuhn nduco ne, cahcantiyan vo nduco vih. ⁹ Ama ndahca ndete che cuaco, te nuhn ihyan apostol ne, hua tihca vate nuhn. Tahque ndah ne, cane rahco che rahnecun Dendiohs che rechuhrihn nuhn nduhca ihyan che nde hua rigonun chihve ye man, nduhca ihyan che ndindah caa nunde yahn ye cava che coh ye man. Cane rahco che ndihco mendañ Dendiohs nuhn nan nducoyaca ihyan iyehñse man, nan angel man, cava che cahn ino ye ndihchero ye nuhn. ¹⁰ Ihyan nunde ne, rendihchero ye nuhn nduhca ihyan tundo che rahndudo nuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo. Me nchuhn ne, ama devano ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, che rahco ne. Nuhn ne, ndi nuhn nduhca ihyan che nde hua rigonun chihve ye. Me nchuhn ne, ama ndinan ne, che rahco ne. Nuhn ne, nde hua retumacah ihyan nuhn.

Me nchuhn ne, ama rendeva ihyan yavenan ne. ¹¹ Nde meniyan ne, ama redin tan ihyan nduco nuhn. Ama rechuhrihn nuhn, rih cuico nuhn man, rih yaca nuhn man, metah tino yahn nuhn man, metah vaco nuhn man. ¹² A ndi cuno nuhn che redin man nuhn tama nan ntiyon cava che rendaca che rechuhnun nuhn. Rahva ihyan nduco nuhn, ate numacuahn vedenecun rendahconan nuhn yahn ye. Chenan nan ye nuhn, redin tan ye nduco nuhn, ate hua rihcoman nuhn ntiyon che chenan cuma nuhn. ¹³ Rendahchenan ye nuhn, ate riyahve nuhn ihyan nduco ndah. Cuahn dama rendihche ye nuhn nduhca dehtenduh che tahque chihnga.

¹⁴ Tihca dirun yahn nchuhn, ndiyu cava che cahtera vedecuihno yahn ne, ate cava che riyahve nchuhn nduhca dayá che yahino. ¹⁵ Tihca dirun, te andahre ndiche mil ihyan che ricuahn ye nchuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ate hua yahino ye nchuhn nduhca che yahino nchuhn. U ne, anduhneca indihthe yahn ne, te a u che tihyon yune nchuhn che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo. ¹⁶ Chemin che, numacuahn chedave yahn, riyahve nchuhn che quendi ne yune yahn.

¹⁷ Cava che co dinahn nchuhn ne, dechuh Timoteo che conan se nchuhn. Ama yahino sahn. Anduhneca daya man, te u tihyon yune sahn che chitahno se Dihvo vo Jesucristo. Nde meniyan riquendi se, ndah redin se ntiyon yahn ye. Sahn min ne, nduhca che recah cuande man dihno vo nduh cuan yaco nan che quechica, tihca te cuande se nchuhn cava che necahco ne nduhca che ritahnó Dihvo vo Jesucristo, redinahn ndudo

yahn ye. ¹⁸ Ama o nchuhn ne, ama redin yade ne, rahco ne che ametah ndaconan chí quendi-cheró nchuhn. ¹⁹ Ate ndete che nahn Dihvo vo Jesucristo ne, chi nún quendihcheró nchuhn. Tuhme ndihcheró ndete che cuāco che rahn ihyan yade chahn che vatechica ye numa cuāco, chenán cuma ye vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. ²⁰ Tihcā nahn che dín, te ndiyu ndudo che rahn ihyan rihco ro che rihquentiyon Dendiohs ihyan, te nan ntiyon che redin ye ne, min ndero ndi ndete che cuāco che chenán cuma ye vederihquentiyon. ²¹ Man ne, cuetendahnun nchuhn cha che ri yeno ne. ¿A nahn ne che chí numacuahn vedeyahino man, vedenecun man, conán nchuhn? ¿O nahn ne che chí numacuahn vedetan, dín castigo nchuhn?

5

Techecade Pablo ama nunde chihnga

¹ Numachahte va ndudo che ama se van nchuhn ne, quenán se nduco checuma se. Nunde min ne, ama chihnga. Nde van ihyan che hua devano ye che va Dendiohs ne, hua tihcā redin ye. ² Ate nde nduco nduh ne, ama redin yade nchuhn. Tahque ndah ne ne, cuahte ran ne. Sahn chemin cā me ne, ametah cuahnecun nchuhn che conduco cā se van ne. ³ Andahre hua quenán nduco nchuhn tan ne, yah ri chedave yahn cava ne. A techecadé yahn se anduhnecā ndete che quenún van nchuhn. ⁴ Ro che ndo dama nchuhn, ndeva ne yavenan Dihvo vo Jesucristo ne, anduhnecā ndete che nducó nchuhn. Ro min ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ye ne, ⁵ condahco ne sahn tah chundah

cava che co se castigo, andahre ndevahn se ro che nda Dihvo vo.

⁶ Hua ndahca che rah necun ne che rinduco ca se van ne. A devano ne te nduco tah sihn ya ne, ri ya numacuahn yache. Tihca redin nunde yahn sahn min, te redetohnan vederihquentiyon che chen an cuma nducoyaca ne. ⁷ Nduhca che rihtera ihyan ya ndico, redendah ye pan che hua nduco ya yahn ne, tihca cuihcoman nchuhn nunde che chen an cuma ne ro menan, cuihco ro ne che a ndi vih ne cava Dendiohs. Tihca din ne, te nduhca ama itecuche lihn che chih te, chi te vedino ro yudo ne, tihca chih Dihvo vo Jesu-cristo, ndedevahn ye uvo. ⁸ Nduhca che rihcoman ihyan pan che ndindah nduco ya yahn ne, tihca nahn che cahcoman vo nducuahn nunde yuhn vo, ne runecade cuahtechico vo man, runecade ndedecadino vo man, nduhca che nahn Dendiohs. ⁹ Nan caca che dechuh yahn ne menan ne, a dirun che hua conduco ne ihyan nunde che rah-tenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye. ¹⁰ Ate hua dirun che ama yune no cahcoman ne nducoyaca ihyan chahn man, combiero yahn ye che idihya ye man, che reduco ye man, che rendeva ye yavenan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye man, te cava che metah ndihchero ne ihyan chahn ne, atenan che ndaca ne iyehnse cuh. ¹¹ Che tihca dirun ne, che hua conduco ne dihno vo ndete che rah tenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye man, ndete che idihya ye man, ndete che rendeva ye yavenan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye man, ndete che rahva ye man, ndete che ricoh ye

man, ndete che reduco ye man. Nduco dihno vo che tihchan ye ne, nde hua cheh ne dama nduco ye. ¹²⁻¹³ U ne, hua cuande yahn che techecade yahn ihyan che hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. A man Dendiohs techecade ye yahn ye. Me nchuhn ne, a dihno vo che rinduco ye nchuhn, va che techecade ne yahn ye. Chemin che ametah cuah-necun ne che conduco ca sahn nunde me nchuhn.

6

Hua ndahca che cahn dihno vo, cuhnde cade yahn ye nduco vih nan intiyahn yan

¹ Cuahn che va canda yahn nchuhn nduco vih ne, ndotenan che cahn ne yaco, cuhnde cade yahn ne ne, rahn ne nan intiyahn yan che nde hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. ¿Taca che ama tundo ne? ² Redin nchuhn anduhneca ndete che hua devano ne te nda ro yahn ne, nduco nchuhn ihyan yahn Dendiohs, techecade ne yahn ihyan nunde. Nducote tihca va cade ne, tahque nun co techecade ne canda yahn ne che nde hua vahche. ³ Redin ne anduhneca ndete che hua devano ne che nde angel va che techecade ne yahn ye. Tahque nun techecade ne yahn dehtenduh che rahno ri ne man ro cuh. ⁴ Tuhme ne, cuahn che va che cuhnde cade yahn ne nduco vih ne, ndotenan che cahn ne nan intiyahn yan che nde hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, cahn ne nan dihno vo, andahre tundo ye, ne techecade ye yahn ne. ⁵ Tihca dirun yahn ne cava che co cuihnan ne. ¿Ametah nde ama ihyan van nchuhn che renahn ye mare tah, che co techecade ye yahn ne nduco vih? ⁶ Rihtera ne vedecuihno yahn ne

che rahn ne, rica nunde ne yahn viḥ nān intiyahn che nde hua ritahno ye Dihvo vo.

⁷ Che rahte cāda ne nduco viḥ ne, nduco chemin no, āma yahn redenda ne. Tahque ndah che codin chahtino āma tāma ne yahn viḥ, nchahco ne nunde yahn viḥ. ⁸ Ate hua tihcā redin ne, te tahque ndah ne ne, duche rino ne nde vān mān ne nduco viḥ, rahtendihco ne nunde.

⁹⁻¹⁰ A devano ne te iḥyan nunde ne, hua cuahtenan ye vahchetero nān che rihquentiyon Dendiohs. Cuedevano ne te iḥyan che rahtenan ye nduco iḥyan che hua nihnevāco nduco ye mān, iḥyan che redin duche yahn ye che a nihnevāco ye mān, iḥyan che hua numa cuāco ye, che māhn ndahta māhn chāhn ye, che rahtenan ye vān mān nduco viḥ mān, iḥyan che rendeva ye yavenān dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye mān, iḥyan che reduco ye mān, iḥyan che idihya ye mān, iḥyan che ricoḥ ye mān, iḥyan che rahva ye mān ne, nde āma iḥyan che tihchan ye ne, hua conan ye vahchetero. ¹¹ Nāhn nchuhn ne, tihchan ne ro menān. Ate mān ne, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, a nchahco ye nunde yahn ne che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo. A chedenune ne mān, a nedin yahn ye nchuhn mān.

Nahn che hua cuahtendihco vo nunde

¹² Va āma ndudo che tuhcā: “A dehno che nahn vo ne, co din vo.” Cuāco ndudo min, ate hua redin yahn che tihcā din vo. Hua ndahcā che quendi vo nunde yuhn vo. ¹³ Va tāma ndudo che tuhcā: “Dehtenduh che va ne, chihnde cāva che chuh vo.” Cuāco ndudo min, ate ndā ro yahn

ne, ndahco çade Dendiohs nducuahn, nde metah rendotenan che chuh vo çava che cuahtenun ico vo. Dendah Dendiohs uvo, ate ndiyu çava che cuahtenan vo nduco ihyan che hua nihnevaco nduco vo, te dendah ye uvo çava che co yahn ye uvo. ¹⁴ Numacuahn vederihquentiyon ndedetuhche Dendiohs Dihvo vo Jesucristo, ne namin tihça ndedetuhche ye uvo.

¹⁵ A devano nchuhn te queri ama vo ne, a yahn Dihvo vo Jesucristo uvo. Nducote a yahn ye uvo ne, hua ndahça che cuahtenan vo nduco tahn che ndere vatechica te. ¹⁶ A devano ne te ihyan che conan ye nduco ndahta che ndere vatechica te ne, co ye nduco te anduhneca ama no ihyan nduhça che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhça: “Ihyan che conan cuma ye ama ndahta ne, co ye nduco te anduhneca ama no ihyan.” ¹⁷ Me ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ndo ye nduco vih anduhneca ama no ihyan, chenan cuma ye nduco vih vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs.

¹⁸ Nducote tihça ne, condi nchuhn cuahtenan ne nduco ndahta che ndere vatechica te. Adecodehno nunde yahn ihyan ne, rahtendihco ye. Ate che rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye ne, rahtendihco ye nunde, nde redetoh man ye ihyan. ¹⁹ A devano vo te a din Dendiohs che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo, a ndi vih vo anduhneca ama yaco nan che quenun. Hua rihquentiyon man vo uvo, ²⁰ te a yahn Dendiohs uvo. Nde hua tuno vederendedecadino yuhn vo nduhva che yahino ye uvo, ndedevahn ye uvo çava man ye. Chemin che nahn che hua detoh

man vo uvo man, ndeva vo numacuahn chedave yuhn vo yavenan ye man.

7

Cah cuande Pablo nduhca che cuahtenan cuma ihyan ndahta yahn ye

¹ Man ne, ndahconan yahn ne che dirun ne yahn. Rahco te ndahca cava ihyan che cuahteman ye. ² Ate cava che hua cuahtendihco ye nunde, ndere cuahtechica ye nduco vih ne, tahque ndah che cahnevaco ye. ³ Nchuhn che a nihnevaco ne ne, cuahtenan cuma ne vih nduhca che redin yahn cava che hua ndaca yune che ndere cuahtechica ama tama ne. ⁴ Nchuhn, ihyan ndahta ne, yahn ne inchahn ne. Nchuhn, ihyan chahn ne, yahn ne ihyan ndahta yahn ne. Chemin che nahn che dinahn ama tama ne yahn vih. ⁵ Hua cuahcotahn ne yahn vih, atenah che nte cade ne che hua cuahtenan ne nduco vih ama o ro cava che covah ne. Cuihno min ne, ndo dama ne nduco vih, te adenah hua cocha ama cha ne che rahn cuhndeman ne, ne conan ne nduco tama ihyan, condihco ne nunde, dinahn ne che nahn chundah.

⁶ Rahn ri nchuhn che recah yune Dendiohs che cahnevaco ihyan che nahn ye. Ate ihyan che cocha ye, cuahteman ye ne, co cuahteman ye. ⁷ Che lado yahn ne, ndahca che cuahteman ihyan nduhca u. Ate hua nducoyaca ye cocha ye. Dendiohs ne, hua dama vederihquentiyon necah ye chenah cuma queri ama ihyan.

⁸ Nchuhn, sahn decahya man, ndahta vah man ne, rahco te ama ndahca ndete che cuahteman ne nduhca u. ⁹ Ate ndete che hua chenah cuma

ne vederihquentiyon che cocha ne cuahteman ne ne, tahque ndah che cahnevaco ne, yodemica che chuhrihn ne, ndedecadino ne che nahn cahnevaco ne.

¹⁰ Me nchuhn che nihnevaco ne ne, rete cuandé nchuhn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo che hua tehche vih ne. ¹¹ Ihyan ndahta ne, hua co tehche ye inchahn ye. Ndete che denan tehche ye inchahn ye ne, atenan che cuhndeman ye, o ndo nduco ye inchahn ye. Hua co cahnevaco ye nduco tama ca ihyan. Namin ihyan chahn ne, hua co tehche ye ndahta yahn ye.

¹² Man ne, te cuandé tama vederihquentiyon che hua ntihton yan Dihvo vo Jesucristo. Dihno vo che nihnevaco ye nduco ndahta che hua ritahno te Dihvo vo Jesucristo ne, ndiyu cava chemin che tehche ye tahn ndete che va te vedeyeno che quendi te nduco ye. ¹³ Namin cahvo vo che nihnevaco ye nduco chahn che hua ritahno se ne, ndiyu cava chemin che tehche ye sahn ndete che va se vedeyeno che quendi se nduco ye. ¹⁴ Ihyan chahn che hua ritahno ye ne, redin chahtino Dendiohs yahn ye che cuande yahn ihyan ndahta yahn ye che ritahno ye. Ihyan ndahta che hua ritahno ye ne, redin chahtino Dendiohs yahn ye che cuande yahn inchahn ye che ritahno ye. Ndete che hua tihca ne, daya ihyan chahn ne, anduhneca daya ihyan che hua ritahno ye. Ate redin chahtino Dendiohs, rendihche ye daya ihyan chahn anduhneca daya ihyan che ritahno nduh che o ye. ¹⁵ Ndete che ama cha ihyan che hua ritahno ye, nahn tehche ye ihyan che nihnevaco nduco ye che ritahno ye ne, a tehche no man ye vih, nde hua

cahnda yahn ihyan che ritahno ye, te Dendiohs ne, hua nahn ye che cuahte canda ihyan chahn nduco vih. ¹⁶ Ndete che tihca nahn ihyan che hua ritahno ye ne, hua redin yahn che cuahcotahn ihyan che ritahno ye, te nchuhn ihyan ndahta ne, nde hua devano ne, ndete che cava ne cotahno inchahn ne, ndevahn ye. Namin nchuhn ihyan chahn ne, nde hua devano ne ndete cava ne cotahno ihyan ndahta yahn ne, ndevahn ye.

¹⁷ Andahre hua cocha ndudo yahn nchuhn che cotahno ye, ate va che cuahtenan ne vedeyeno nduhca che ndihco cade Dihvo vo Dendiohs yahn ne man, nduhca che chenan ne ro che ndedevahn ye nchuhn man. Tihca rihquentiyon nduh cuan yaco. ¹⁸ Nchuhn che chenan seña nchuhn ro min ne, hua dehve rahco ne, quendi ne. Me nchuhn che hua chenan seña nchuhn ro min ne, hua cuahnecun ne che conan seña nchuhn. ¹⁹ A chenan, o hua chenan seña uvo ne, hua dehve din yahn chemin, te che nahn ne, che dinahn vo che rihquentiyon Dendiohs. ²⁰ Atanochan uvo ro che ndedevahn ye uvo ne, cuahtenan vo vedeyeno, quendi vo tihca. ²¹ Nchuhn che chenan cuma ne dihve ne, chenan ne vaco ye ro min ne, hua dehve rahco ne, quendi ne, din ne ntiyon yahn ye. Ndete che adenan te yune ye che ndaca ne ne, condaca ne. ²² Cuahn che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo ne, nde ro min ne, a ndedevahn ye nchuhn cava man ye. Me nchuhn che rihquentiyon ne nan ntiyon yahn man ne ro che chitahno ne Dihvo vo ne, a ndo ne anduhneca ihyan redin ntiyon yahn ye. ²³ Ama chahte vedeyahino quenan cuma Dendiohs cava nchuhn, ndedevahn ye nchuhn.

Cava nchuhn ne, tahque rigonun chihve vederihquentiyon yahn ye che co vederihquentiyon yahn ihyan. ²⁴ Dihnó, nducote tihcā ne, quendi nchuhn cuahtenan ne nān Dendiohs nduhcā che chenān ne ro che ndedevahn ye nchuhn.

²⁵ Me nchuhn ihyān decāhya ne, hua te Dihvo vo Jesucristo, checadinó nde āma vederihquentiyon cāva ne. Ate u ne, numacuahn vedeyahino ndedevahn Dihvo vo u, ne redín ntiyon yahn ye numa cuāco. Chemin che rāhcó te cochihve che te cuandé nchuhn tācā cuahtenan ne. ²⁶ Che lādo yāhn ne, ndāhcā che cuahtemān nchuhn, hua cahnevāco ne, te ro cuh che vato vo ne, cāhnda. ²⁷ Nchuhn che a nihnevāco ne ne, hua tehche ne ndāhta yahn ne. Me nchuhn che metah cahnevāco ne ne, hua nuhn ne ndāhta. ²⁸ Nchuhn, sāhn decāhya che cahnevāco ne ne, hua dehve rāhco ne, hua nunde chemin. Me nchuhn, tāhn decāhya che cahnevāco ne ne, hua nunde chemin. Ate adecoduhno nchuhn che cahnevāco ne ne, acādeno che yah cuahno ne. Rāhn rí nchuhn cāva che ndah yahn ne che tahque ndāhcā yahn ne che hua cahnevāco ne.

²⁹ Dihnó, rāhn rí nchuhn te caviyān demān ne, conahn che ndihco cāde Dendiohs. Mān ne, nchuhn che nihnevāco ne ne, hua demān cāva ndāhta yahn ne ndedecadino ne. Menān vihcā condedecadino ne nān ntiyon yahn Dendiohs.

³⁰ Nchuhn che rān ne ne, hua demān vederān cuahte ne. Nchuhn che yeno ne ne, hua demān vedeyeno cuahte ne. Nchuhn che ra ne dehtenduh ne, hua cāhco ne vedechahtino yahn ne nān dehtenduh chemin chan. Codin ne cuande anduh-necā ndete che metah dehva yahn ne. ³¹ Nchuhn

che ndah rahno ne, chenān ne iyehñse ne, nde hua co yeno ne cava chemin, te nducuahñ che va iyehñse cuh ne, a nihñde cāde yahn che va che cuihño.

³² Nahn che hua denduh ino nchuhn. Sahn che metah cahnevāco se ne, va māñ ino se, redin se ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo, nahn se che co yeno ye. ³³ Ate sahn che quenan cuma se ndahta yahn se ne, rendedecadino se yahn vederetañ yahn se, nahn se che co yeno ndahta yahn se. ³⁴ Atihñocā rahno ri tañ ndahta. Tañ che hua quenan cuma te inchañ te ne, va māñ ino te, redin te ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo numa ino te, ndi vih te cava Dendiohs. Ate tañ che quenan cuma te inchañ te ne, rendedecadino te yahn ntiyon yahn te vāco te, nahn te che co yeno inchañ te.

³⁵ Tihcā dirún yahn nchuhn cava che ndah yahn ne, ndiyu che rihca tán che cahnevāco ne. Nahn che runecāde cuahtenan ne iyehñse, va māñ ino ne, din ne ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo.

³⁶ Che lādo yáñ ne, rahcó che tahque ndah che cuahtemāñ ihyan decahya. Ate nchuhn che vate tañ cahya yahn ne ne, ndete che rahco ne che tahque ndah che cahnevāco nun te che co che cuahtenan te, co ndico te ne, co decahnevāco ne tañ, hua nunde chemin. ³⁷ Me nchuhn che a ndedecadino ne, a chihco ne chedave yahn ne che tahque ndah che hua decahnevāco ne tañ daya ne ne, hua dehve rahco ne, te namin ndahcā che tihcā din ne. ³⁸ Nducote tihcā ne, ihyan che redcahnevāco ye daya ye ne, ndahcā redin ye, ne

ihyan che hua redcahnevaco ye daya ye ne, nde tahque ndahca redin ye.

³⁹ Ihyan ndahta che nihnevaco ye ne, a ndihco cade Dendiohs che hua tehche ye inchahn ye nde nda ro che coh ye. Ndete che coh inchahn ye ne, co ndaconan cahnevaco ye nduco adecoduhno ihyan che namin ritahno ye Dihvo vo Jesucristo.

⁴⁰ Ate che lado yahn ne, rahco che tahque ndahca cava ye ndete che metah ndaconan cahnevaco ye. Tihca dirun, te co tihca nahn Vaco Ndah yahn Dendiohs.

8

Vedino che rihco ihyan nan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye

¹ Man ne, te cuandé nchuhn yahn vedino che rihco ihyan nan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye. Nducoyaco vo ne, devano tumacadino vo yahn dehtenduh. Chemin ne, co din che din yade vo, ate hua co din che ndahca cuahtenan vo nduco vih nan Dendiohs, te atenan che chenan cumo vo vedeyahino nduco vih che ndahca cuahtenan vo nan ye. ² Adecoduhno vo che ama devano vo, che rahco vo ne, rihncheh man vo uvo, te nde hua devano vo nduhca che redin yahn. ³ Ate ndete che yahino vo Dendiohs ne, nda cuande ye uvo.

⁴ Me yahn che chuh vo dehtenduh che rihco ihyan nan dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye ne, hua cahnda. A devano vo te dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye ne, metah vederihquentiyon yahn, anduhneca ndete che hua dehva. Va ama no Dendiohs.

⁵ Tihca, te andahre ama va dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye man, dihve ye man, chenan nan ro man, ndiyahn man, ⁶ ate cava uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, va ama no Dendiohs. A ihyan min che Chido vo. A man ye dendah ye nducuahn dehtenduh che va. Dendah ye uvo cava ye. Namin va ama no Dihvo vo Jesucristo. Nduco ye Chida ye dendah ye uvo man, nducuahn dehtenduh che va man.

⁷ Ate hua nducoyaca dihno vo retumacadino ye che metah vederihquentiyon yahn dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye. Neve ye ne, nducote nevahnecun ye dehtenduh chemin chan ro menan ne, chenun ca vedevah min ihyan. Chemin che nde meniyon ndete che adenan cheh ye dehtenduh che ndi vedino nan dehtenduh chemin chan ne, cuahtendihco ye nunde, che rahco ye, te metah tumacadino ye te vedino chemin chan hua dehva niyahn. ⁸ Ndete che chuh vo vedino chemin chan ne, ndiyu chemin din che tahque co chihvo vo nan Dendiohs, nde huane che hua chuh vo din che detohnan vo. Devano vo te ndiyu che reh vo redin che renan ino Dendiohs uvo. ⁹ Nchuhn che a devano ne che hua dehva niyahn vedino chemin chan ne, cuihco ne cudado cava dihno ne che metah conahn ndah ye yahn. Hua ndahca che cava ne, detohnan ye chedave yahn ye, cuahtedihco ye nunde. ¹⁰ Ndete che adenan ndihchero ye nchuhn che vate ne yaco nan che vate dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye, reh ne ne, nduco ye cahquino ye cheh ye che ndi vedino nan dendiohs chemin chan, ¹¹ ne detohnan ye chedave yahn ye, cuaht-

endihco ye nunde. Nduco tihcā ne, cava nchuhn che devano ne che hua cahnda che cheh ne ne, ndaca yune che tohnan chedave yahn dihno ne che metah conahn ndah ye. Cuenecahco ne te namin cava ihyan min chih Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye ihyan. ¹² Ndete che hua cahco nchuhn cudado ne, denan tihyon yune ne dihno ne cava che detohnan ye chedave yahn ye, ne man ne cuahtendihco ne nunde nan Dihvo vo Jesucristo. ¹³ Nducote tihcā ne, nahn che din vo cudado. Ndete che va dehtenduh che rahco dihno vo che cahnda che cheh ye ne, tahque ndah che hua chuh vo dehtenduh chemin chan, cava che hua ndaca yune che detohnan ye chedave yahn ye, cuahtendihco ye nunde.

9

Vederihquentiyan che chenan cuma ihyan apóstol

¹ A chitahnó Dihvo vo Jesucristo, ndeváhn. Quenan cumá vederihquentiyan, ndí apóstol yahn ye. Mán ndihcheró Dihvo vo. A u tihyon yuné nchuhn che chitahno ne ihyan. ² Andahre vate ihyan che hua renevahnecun ye u nduhcā apóstol, ate nchuhn che cuāco ne, a devano ne che ndí apóstol, te a u che cahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chitahno ne, ne nduco chemin ndero ndi che quenan cumá vederihquentiyan yahn ye.

³ Tuhcā rendahconán yahn ihyan che rendahchenan ye ntiyon che redín. ⁴ Nuhn ne, chenan cuma nuhn vederihquentiyan, ndi nuhn apóstol, ne quenan cuma che te ihyan ndiyāco che chuhnun nuhn. ⁵ Namin co cahnevāco nuhn

nduco ama cahvo vo, conduco ye nuhn nan che vatechica nuhn nduhca che redin dihno Dihvo vo Jesucristo man, Pedro man, ihyan apóstol chenahn man. ⁶ U nduco Bernabé ne, namin chenán cuma nuhn vederihquentiyon min, nde hua redin fuerza che din nuhn tama nan ntiyon cava che ndaca che chuhnun nuhn. ⁷ A devano nchuhn te nducoyaca sandado ne, ndiyu nan ntiyon yahn man se riquenda che rechuhnun se. Namin ihyan che rihche ye dihyo uva ne, reh ye ndute yahn. Atihnocano tun ihyan che redin ye cudado chivato, te rih ye leche yahn te. ⁸⁻⁹ Hua rahco nchuhn che che nahn man che tihca dirun yahn ne, te yahn chemin ne, a tihyon yan Moisés ama vederihquentiyon, dirun ye tuhca: “Hua dechiche duto itenine che redende te trigo cava che tiviyato, te ri yahn te nahn cheh te.” Chihquentiyon Dendiohs che tihca, dirun Moisés, ndiyu deman yahn che redin ye cudado ite, ¹⁰ te nduco ejemplo min cah ye, checadino ihyan che nducoyaca ihyan che redin ye ntiyon yahn ye ne, a nan ntiyon min quenda che cheh ye. Tihca, te ihyan che ruhn yahn man, ihyan che rene din dave ye trigo man ne, redin ye ntiyon min, chenán ino ye che ndeva ye ndute ndata. ¹¹ Namin nuhn che redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs, cahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chitahno ne ne, redin yahn che te ne che chuhnun nuhn. ¹² Ihyan chenahn ne, nducote recah nchuhn nduhca che redin yahn che rechuhnun ye ne, tahque ca nuhn, va che te ne, chuhnun nuhn.

Andahre quenán cuma che conan ne nuhn, te

ne che chuñn nuhn, ate nde hua chica nuhn nchuñ. Tahque ndah ne, din chahtino nuhn, te hua nahn denduh nuhn nchuñ cava che hua co vahche yahn ne che cotahno ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ¹³ A devano nchuñ te ihyān che redin ye ntiyon chete yaco mān, chidocuyān che chēnūn ye nān ta mān ne, a nān ntiyon min va che quendañ che chuñnūn ye. ¹⁴ Namin tihcā chihco cade Dihvo vo Jesucristo che ihyān che rahndudo ye ndudo ndah yahn ye ne, a nān ntiyon min quendañ che chuñnūn ye. ¹⁵ Andahre redin yahn che nān ntiyon min quendañ che chuñnūn ne, ate nde hua retumacāh yahn chemin, nde huane cava che conan nchuñ u che tihcā dirūn. Ndihcó che nde ro che cóh ne, nde āma ihyān hua cahnevi ye vedeyeno yāhñ che hua nān ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo quendañ che chuñnūn.

¹⁶ Ndiyu yahn che nahn din yadé che rahndudó ndudo ndah yahn ye, te a chemin va che dín. Tihcā, te āma vedín ndete che hua dināhñ yahn ye. ¹⁷ Chemin che rahndudó numacuahn vedeyeno yahn mān, ne nuñde menun yāhñ. Ate ndete che rahndudó andahre hua náhñ ne, atānocā nduh rihco ró che ndihco Dendiohs ntiyon min táh. ¹⁸ Vedeyeno yāhñ ne, che cuahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, dín tāmā nān ntiyon cava che ndāca che chuñnūn, te hua náhñ che nān ntiyon yahn ye quendañ che chuñnūn andahre tihcā va cade.

¹⁹ Andahre hua va che cochicá nduhcā che nahn āma o ihyān, ate tihcā redín cava che ndāca yune che tahque co yāhñ ihyān, cotahno ye Dihvo vo Jesucristo. ²⁰ Cuahn che renūn vān ihyān nación

yahn Israel, ihyān chahn che renevañnecun ye ley che dirun Moisés ne, ri ðama ndudó nduco ye, redináññ ðama nduco ye ley min andahre ametah va che dináññ. Tihça redín çava che co yeno ye, ne cotahno ye Dihvo vo Jesucristo. ²¹ Namin no tun cuahn che renún vāñ ihyān nación chenāññ, che hua renevañnecun ye ley min, ndiyu che hua redináññ vederihquentiyon yahn Dendiohs māñ, Dihvo vo Jesucristo māñ, ate ri ðama ndudó nduco ihyān chahn çava che co yeno ye, cotahno ye. ²² Cuahn che renún vāñ diñno vo che hua reñahn ndah ye vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, redin chahtinó yahn ye çava che te yune ye che çah cuande ndāñ ihyān. Tihça redín nduco nducoyaça ihyān. Hua rendāñchenāññ nde āma nāñ che redin ye çava che co yaññ ye, cotahno ye Dihvo vo Jesucristo. ²³ Ama riñcó cudādo nduhça che quechicá vāñ nducoyaça ihyān, te nahn che co yaññ ye, cotahno ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, ndevāññ ðama nduco ye.

²⁴ A devano nchuhn nduhça che rano ihyān çade. Yaññ ye rano ye nduco vih, ate āma no ye richa ye, ndondaññ ðah ye premio yaññ ye. Nduhça ihyān che tahque dito chano ye ne, tiñça cuiquendi nchuhn numa ino ne, dināññ ne vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo nde ndā ro che ndāñco menun Dendiohs yahn ne. ²⁵ Nducoyaça saññ che reduche se ne, redin se cudādo saññ yahn nducuahn dehtenduh che co ðin che denda se, te nahn se che cocha se çava che ndondaññ ðah se premio yaññ se. Premio chemin chan ne, nun riñno. Ate uvo ne, che ndāñco menun Dendiohs yuhn vo ne, hua cuiñno. ²⁶ Nduhça

sahn che rano se numa ino se man, nduhca sahn che reduce se numa ino se man ne, tihca redin.
²⁷ Nduhca che ama redin sahn chahn cudado sahn cava che hua denda se ne, tihca ama rihco cudado nan nducuahn che redin, te cuhno che ama riyahve ihyan chenahn che cahco ye cudado ne, hua nahn che denan denda man.

10

Yahve Pablo uvo che hua nevahnecun vo dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye

¹ Dihno, nahn che cadino ne che nducoyaca ihyan ndico yuhn vo ne, chahtechica ye nduco vih man man che quendihco nan ro me. Namin chuh ye dama nduco vih mendahn reche Nuniyahn Cuah. ² Tihca chinduco nducoyaca ye Moises, chahtechica ye nduco vih man man me, ne chuh ye nduco vih mendahn nuniyahn me, anduhneca ndete che dama chedenune ye nduco vih. ³ Dama cheh ye nduco vih che cah Dendiohs. ⁴ Namin adecotino che chahtechica ye nduco vih ne, chih ye nune che quendah nan yava me che cah Dendiohs ihyan. Yava min ne, anduhneca Dihvo vo Jesucristo. ⁵ Andahre ama din Dendiohs vederihno nduco ye ne, ate a nahn nducoyaca ye chahcotahn ye yahn ye, ne chemin che din Dendiohs castigo ihyan, chih ye yahn nan che metah duhva.

⁶ Nducuahn che chahno chi ihyan chahn ne, cochihve yuhn vo ndete che cua cuande vo yahn cava che hua cuahcotahn vo yahn vedeyahino yahn Dendiohs nduhca che din ye. ⁷ Hua quendi nchuhn yune yahn ihyan chahn, te ama yahn ye ne, nevahnecun ye dehtenduh ndere din ye

dendiohs yahn ye. A devano vo che tihça din ye, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhça: “Ndo dama ye nan chemin ça che ndere din ye dendiohs yahn ye, cheh ye man, chih ye man, chahte vihco ye man.” ⁸ Hua cuahtenan nchuhn nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ne nduhça che din ama yahn ihyan chahn, ndere chahtechica ye. Din Dendiohs castigo ihyan chahn, chih tenduh ndico ino mil ye che ama ro no. ⁹ Hua cuahcotahn nchuhn yahn Dihvo vo Dendiohs, din ne che co doh ino ye nduco ne nduhça che din ama yahn ihyan chahn. Din Dendiohs castigo ihyan, ne cah cu ihyan, chih ye. ¹⁰ Hua cahma nunde nchuhn yahn Dendiohs nduhça che cah nunde ihyan chahn. Din Dendiohs castigo ihyan, dechuh ye ama angel, cah ye cah ihyan, chih ye.

¹¹ Nducuahn dehtenduh che tihchan chahno chi ihyan ndico yuhn vo ne, chihquentiyon Dendiohs che quenan caca cava che, uvo che vato vo man ro cuh che a nun cuihno iyehnse ne, cua cuando vo, ne hua ndere din vo. ¹² Nducote cahnda yuhn vo ne, duh nchuhn che hua dehva co yahn ne, che rahco ne ne, cuihco ne cudado che hua denan condihco ne nunde. ¹³ Nchuhn ne, retumarande chundah nchuhn nahn cuan, rechuhrihn ne nduhça che rechuhrihn ihyan chenahn. Ate Dendiohs ne, redinahn ye ndudo yahn ye, ne hua cuahnecun ye che chuhsan chuhrihn ne. Tahque ndah ye ne, conan ye nchuhn ura che retumarande sahn min nchuhn cava che cocha ne.

¹⁴ Dihno che yahino nchuhn, nducote cahnda Dendiohs yuhn vo ne, cuihco ne cudado. Hua

ndeva ne yavenan dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye. ¹⁵ Nchuhn ne, ihyan renahn ne, ne a devano che conahn ne te cuaco ndudo che tihca dirun. ¹⁶ Cuahn che rendo damo vo nduco vih nduhca che chihco cade Dihvo vo Jesucristo ne, recah vo nundihve cuahn Dendiohs cava vino, rih vo. Nduco chemin ne, rihco ro vo che ama no vederendedecadino yuhn vo, ritahno vo Dihvo vo Jesucristo che chera yun yahn ye, quenah yah ye nan cruz cava vo. Namin no tun, ura che rendeh vo pan, reh vo ne, rihco ro vo che ama no vederendedecadino yuhn vo, ritahno vo ihyan min che chihco mendahn ye ihyan, chih ye cava vo. ¹⁷ Andahre yahn ri vo, ate nducote ama no pan reh vo nduco vih ne, ndero ndi che a nto vo nduco vih anduhneca ama no ihyan. ¹⁸ Cuihco nchuhn cudado nduhca che ri van ihyan nacion yahn Israel. Nduco che reh ye nduco vih dehtenduh che ndi vedino nan ta ne, rihnde ro che ama no vederendedecadino yahn ye. ¹⁹ Me dehtenduh che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye ne, cuedevano nchuhn te metah nde ama vederihquentiyon yahn. Atihnoca dehtenduh che rihco ye nan, ri vedino ne, hua cahnda, te hua dehva ri yahn. ²⁰ Ate rahn ri nchuhn che hua nahn che dama co ne nduco ye, te che tihca redin ye ne, a vaco chihnga che rinduco ihyan, ndiyu Dendiohs. ²¹ Nchuhn che renevahnecun ne Dihvo vo Jesucristo, reh ne pan man, rih ne vino man, nduhca che chihco cade ye ne, hua ndahca che dama co ne nduco ihyan che rahte vihco ye, reh ye man, rih ye man, che rendeva ye yavenan vaco chihnga. ²² A devano nchuhn te Dihvo vo

Jesucristo ne, ăma cahn̄da ye, ne hua ndahc̄a che cahn̄ ne vedecah̄va ihyan. ăma vedin ne ndete che din ye castigo nchuhn.

Nduhc̄a che nahn che cuahtenan cumo vo vedeyahino nduco vih

²³ Cuăco che nducuahn che nahn vo ne, co din vo. ăte hua nducuahn redin yahn che din vo. Hua nducuahn co conan dihno vo che tahque cochahtino ye Dihvo vo Jesucristo. ²⁴ Ndotenan che din vo dehtenduh che ri yeno man vo, tahque ndah ne, din vo dehtenduh che cochihve yahn ihyan chenahn. ²⁵ Adecodehno che nahn cheh nchuhn ne, co cua ne ndihve. Nde hua ndedecadino ne yahn, nde hua tumerune ne ihyan yahn dehtenduh, a ndi vedino o hua, ²⁶ te iyehnse nduco nducuahn che va ne, a Dihvo vo Dendiohs chihco ye.

²⁷ Namin ndete che ăma ihyan che hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo yahve ye nchuhn che cahn̄ ne, cheh ne nduco ye ne, co cahn̄ ne ndete che nahn ne. Cocheh ne adecodehno che cheh ye nduco ne, ne cava che hua chihnga co ino ye ne, nde hua tumerune ne a ndi vedino dehtenduh chemin chan o hua. ²⁸ Atenan che man ye quendah chende ye, cahma ye co ye nchuhn che dehtenduh che chihco ye nan ne ne, a ndi vedino yahn dehtenduh che ndere redin ye dendiohs yahn ye, tuhme che cuăco ne, cava che hua ndedecadino ye ne, hua cheh ne. ²⁹ Hua cheh ne, ndiyu yahn che cahn̄da yahn ne che cheh ne, ate cava che hua ndedecadino ihyan min.

ăma o nchuhn ne, co rendedecadino ne che co cheh ne adecodehno che nahn ne, ne rahco ne

che nde hua nahn che din ne cudado, andahre chihnga co ino ihyan chenahn. ³⁰ Rahco ne che nde hua redin yahn che ndahchenan ye yahn dehtenduh che reh ne, te renecah ne nundihve cuahn Dendiohs cava chemin. ³¹ Hua ndahca ndete che tihca ndedecadino ne. Tahque ndah ne, cuihco nchuhn cudado nan nducuahn dehtenduh che redin ne man, nan reh ne man, nan rih ne man, cava che ndaca yune che ndeva ihyan yavenan Dendiohs. ³² Hua cah yune ne che cava dehtenduh che redin ne conda nde ama ihyan, ihyan naciön yahn Israel man, ihyan naciön chenahn man, ihyan yahn Dendiohs che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo man. ³³ Me u ne, a chihco inó che dín, ndiyu dehtenduh che ri yeno man, ate dehtenduh che conan ino ihyan chenahn cava che ndaca yune che cotahno ye Dihvo vo Jesucristo, ndevahn ye.

11

¹ Nduhca che riquendí yune yahn Dihvo vo Jesucristo ne, tihca cuiquendi nchuhn yune yahn.

Nduhca che va che nevahnecon ihyan ndahta chete yaco

² Dihno, ama yenó che cuahn dama renecahco nchuhn u, ne redinahn ne nducuahn che chicuahn nchuhn. ³ Namin nahn te cuandé nchuhn tama te o ndudo che nahn che cadino ne. Dendiohs Chida ne, ihyan min che rihquentiyon ye Dihvo vo Jesucristo. Jesucristo ne, ihyan min che rihquentiyon ye ihyan chahn. Ihyan chahn ne, ihyan chahn che rihquentiyon ye ihyan ndahta yahn ye. ⁴ Ihyan chahn ne, cahtera ye vedecuino yahn ye ndete

che cuahco ye payon tin ye ura che covah ye o cuahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs. ⁵ Me ihyan ndahta ne, cahtera ye vedecuino yahn ye ndete che hua cuahco ye payon tin ye ura che covah ye o cuahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs, te ndete che tihca ne, anduhneca ndete che ndu rah ye tin ye. ⁶ Ndete che hua cuahco ye tin ye ne, tahque ndah che ndu rah ye. Atenan che cuihnan ye ndu rah ye ne, tuhme va che cuahco ye payon. ⁷ Ihyan chahn ne, hua redin yahn che cuahco ye tin ye, te dendah Dendiohs ihyan cava che co ro taça man ye man, taça vederihquentiyon yahn ye man. Me ihyan ndahta ne, dendah Dendiohs ihyan cava che cahco ro ye vederihquentiyon yahn inchahn ye. ⁸ Tihca, te dinoca dendah Dendiohs ihyan chahn, ne adiva dendah ye ihyan ndahta. ⁹ A cava ihyan chahn che dendah ye ihyan ndahta. Ndiyu cava ihyan ndahta quenana cuma che dendah ye ihyan chahn. ¹⁰ Chemin che va che cuahco ihyan ndahta payon tin ye cava che cahco ro ye nan ihyan man, nan angel man, che nevahnecun ye vederihquentiyon yahn inchahn ye. ¹¹ Andahre tihca ne, ate van uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, nde ndahta, nde chahn, rigonun chihve. ¹² Andahre cava ihyan chahn che dendah Dendiohs ihyan ndahta, ate nde ro min ne, a ihyan ndahta che racoyahn ye ihyan chahn.

A Dendiohs che chihco cade ye nducuahn

¹³ A devano man nchuhn te hua ndahca che hua cuahco ihyan ndahta payon tin ye ura che covah ye. ¹⁴ A namin no tun ama vedecuihno che cuahnecun ihyan chahn che co rahno yudo tin

ye. ¹⁵ Ate ihyan ndahta che cuaco ne, redin yahn che cuahtenan cuma ye yudo tin ye che rahno, te richihve cava che chendih tin ye. ¹⁶ Me ihyan che canda tin ye che hua conan ino ye che tihca te cuandé ne, codevano ye te nuhn man, ihyan yahn Dendiohs yahn nducuahñ yaco man, hua chenani cuma nuhn costumbre che cuhma chende nuhn.

Ihyan ndiyaco ne, reneviñ Pablo nunde yahn ye vaconan ye

¹⁷ Man ne, dirun yahn nchuhn yahn ama nan che hua ndahca redin ne, ne yahn chemin ne, hua co ndevá yavenan ne. Cane cuahn che rendo dama ne ne, ndotenan che cochihve yahn ne ne, deredinda ne, ¹⁸ te rahn ihyan ri ye u te cuahn che rendo dama ne yaco ne, ri ro che ndeh cuan ndi ne. Tah ne, ritahnó, ne tah ne, hua ritahnó, ate rahco te co cuaco nahn ndudo che rahn ye. ¹⁹ Va che ndeh cuan co ne, te min co ro cha nchuhn che ritahno ne numa cuaco Dihvo vo Jesucristo. ²⁰ Cuahn che rendo dama ne, rih ne vino man, reh ne pan man, nduhca che chihquentiyon Dihvo vo Jesucristo ne, nducote ndeh cuan ndi ne ne, ndero ndi che hua numacuahn chedave yahn ne, ²¹ te ndere vihco no che redin ne. Nahn nchuhn ne, reh nduh ne dehtenduh che riquenda ne. Nahn ne ne, hua rendaca reh ne. Nahn ne ne, nde ricoh ne. ²² ¡A chuhnan cuahn che tihca redin nchuhn! ¿Ametah ndevaco ne, che cuahtenun ne, cheh ne man, cuh ne man? ¿Dehco che redin duche yahn ne ihyan yahn Dendiohs? ¿Taca rahco ne che rihtera ne vedecuihno yahn dihno vo che metah dehva yahn ye? Cua nchuhn tah vedecuihno. Che tihca redin ne ne, hua co ndevá yavenan ne.

Nduhca che chihco cade Dihvo vo Jesucristo che cheh ihyan pan man, cuh ye vino man

²³ Hua tihca chicuahn nchuhn vederihquentiyon che ndahco Dihvo vo Jesucristo tah. Tuhca vederihquentiyon min: Vino che va che necah ndeh se Dihvo vo Jesucristo, co ye preso ne, ura che cheh vino ye ne, chetah ye pan, ²⁴ necah ye nundihve cuahn Dendiohs. Tuhme ndeh ye, ne rahn ye: “Cocheh nchuhn. Chu ne, yute yahn. Va che nuhn yah ihyan u cava nchuhn. Tuhca codin ne, cuenecahco ne u.” ²⁵ Chihno cheh vino ye ne, namin chetah ye ama vaso vino, ne rahn ye: “Vino cuh ne, yun yahn che cora cava che conahn trato ra che ndahco cade Dendiohs. Queri ama yune che tihca cuh ne ne, cahco ro ne che renecahco ne u.” ²⁶ Rahn ri nchuhn te nduco tihca ne, cahco ro ne che renecahco ne Dihvo vo Jesucristo, te nde ro che ndaconan chi tun ye ne, queri ama yune che cheh ne pan man, cuh ne vino man, nduhca che chihco cade ye ne, cahco ro ne che renecahco ne nduhca che chih ye.

²⁷ Nducote cahnda vederihquentiyon min ne, adecoduhno ihyan che cheh ye pan man, cuh ye vino man, ate hua nduhca che chihco cade Dihvo vo Jesucristo ne, condihco ye nunde che din duche yahn ye che chih Dihvo vo man, che chera yun yahn ye man. ²⁸ Chemin che nahn che dinoca ndedecadino ihyan tachan ihyan ye, tuhme nduco vedino vedenecun cheh ye pan man, cuh ye vino man, nduhca che chihco cade Dihvo vo. ²⁹ Tihca va che din ye cudado, te ihyan che ndere cheh ye, ndere cuh ye, che nde hua ndedecadino ye deh cuande ne, rihco yan man ye castigo che co ye

yahn che duche rino ye Dihvo vo Jesucristo. ³⁰ A yahn nunde min che nah̄n dihn̄o vo vān nchuhn ne, ndi ye cah cuno, ne nah̄n ye ne, ndi ye t̄ama te o n̄an cah, ne nah̄n ye ne, a chih ye. ³¹ Ate ndete che cah̄co vo cud̄ado yahn vederihquentiyon min ne, hua conan cuma Dihvo vo Dendiohs che din ye castigo uvo. ³² Ate che redin ye castigo uvo m̄an ro cuh ne, che nahn ye che nto ino vo nunde yuhn vo c̄ava che hua conda vo d̄ama nduco ihyan nunde.

³³ Dihn̄ó, chemin che cuahn che ndo d̄ama nchuhn, cheh ne p̄an m̄an, cuh ne vino m̄an, nduhc̄a che chihco c̄ade Dihvo vo Jesucristo ne, cuahtenan rino ne vih. ³⁴ Ndete che cuico ne ne, tahque ndah che cuahte ne, cheh ne ndev̄aco ne che co che cah̄n ne ndiyaco, ndere cheh ne, ne conan cuma Dendiohs che din ye castigo nchuhn. Me yahn dehtenduh chen̄ahn ne, nte c̄ade vo nduco nchuhn cuahn che chí quendi-hcheró nchuhn.

12

Vederihquentiyon che rec̄ah Vaco Ndah yahn Dendiohs queri āma ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

¹ Dihn̄ó, nahn che codevano nchuhn yahn ndeh n̄an vederihquentiyon che rete Vaco Ndah yahn Dendiohs, chen̄an cumo vo. ² A devano nchuhn te cuahn che metah cotahno ne Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva ne yaven̄an dehtenduh che nde hua ri rah̄n, che ndere redin ihyan dendiohs yahn ye. ³ Nducote nahn che codevano ndah nchuhn

ne, chemin che rete cuandé nchuhn che adeco-
duhno ihyan che cahva ye yahn Dihvo vo Jesu-
cristo ne, ndiyu Vaco Ndah yahn Dendiohs che
rihquentiyon ihyan. A namin no tun, adecoduno
ihyan che cahma ye che Jesucristo che Dihve ye
ne, a Vaco Ndah yahn Dendiohs che rihquentiyon
ihyan.

⁴ Van nducoyaco vo ne, ama ndeh nan veder-
ihquentiyon che chenan cumo vo, ate a ama no
Vaco Ndah yahn Dendiohs che rete. ⁵ Ama ndeh
nan ntiyon che redin nducoyaco vo, ate a ama
no Dihvo vo Jesucristo. ⁶ Ama ndeh nan ntiyon
chenan cumo vo, ate ama no Dendiohs che redin
ye che rinahn nducuahn. ⁷ Queri ama vo ne,
rete Dendiohs vederihquentiyon yahn Vaco Ndah
yahn ye, chenan cumo vo cava che ndah yahn
nducoyaco vo. ⁸ Nahn vo ne, redin Vaco Ndah
yahn ye che rihnde tah vo vederihquentiyon che
co cahmo vo numacuahn vededevano. ⁹ Nahn vo
ne, che cotahno vo. Nahn vo ne, che din vo che
ndoyahn ihyan cah. ¹⁰ Nahn vo ne, che din vo
vederihno. Nahn vo ne, che cuahndudo vo ndudo
che te Dendiohs. Nahn vo ne, che tumacadino
vo cha ihyan che quenun Vaco Ndah yahn Den-
diohs ihyan, ne cha ye che quenun vaco chihnga
ihyan. Nahn vo ne, che cuahndudo vo tama te o
nan devaco. Nahn vo ne, che co cah cuande vo
deh conahn ndudo che cuahndudo ihyan devaco
chemin chan. ¹¹ Andahre ama ndeh nan vederi-
hquentiyon chemin chan, ate a ama no Vaco Ndah
yahn Dendiohs che rete queri ama vo tunoca che
nahn man.

*Nducoyaco vo che ritahno vo Dihvo vo Jesu-
cristo ne, ndi vo anduhneca ama no ihyan*

¹² Hua ndeh cuan ndi vo nduco vih, te andahre ama yahn ri vo, ate ndi vo anduhneca ama no ihyan, ndi cuande vo yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹³ Tihca, te andahre ihyan naci6n yahn Israel, o ihyan tama naci6n uvo, andahre chen an cumo vo dihvo vo, o rihquentiyon man vo uvo ne, ate a ama no Vaco Ndah yahn Dendiohs nedin dama uvo, din che ndo vo anduhneca ama no ihyan, quenun queri ama vo.

¹⁴ Ihyan ne, chen an cah ye man, chen an tah ye man, chen an nducuahn dehtenduh yahn ye man.

¹⁵ Andahre che cahma cah ama ihyan: “U ne, hua tah ye u, ne chemin che hua ndi cuand6 yahn ye”, ate ndiyu cava chemin che co din vih. ¹⁶ Andahre cahma revan ama ihyan: “U ne, hua ndutin an ye u, ne chemin che hua ndi cuand6 yahn ye”, ate ndiyu cava chemin che co din vih. ¹⁷ Ndete che ndutin an no ihyan chen an ne, ametah deh nduco che cahnevan ye. Ndete che revan no ihyan chen an ne, ametah deh nduco che tahno ye. ¹⁸ Ate hua tihca, te Dendiohs ne, numa dendah ye ihyan nduhca che nahn man ye. ¹⁹ Ndete che deman cah ihyan ne, nde hua cochihve ye. ²⁰ Ate che cuaco ne, andahre ama ndeh nan dehtenduh yahn ihyan, ate ama no ye.

²¹ Hua redin yahn che cahma ndutin an ihyan co tah ye: “Hua rendoten an nchuhn.” Namin hua redin yahn che cahma tin ye co cah ye: “Hua rendoten an nchuhn.” ²² Hua redin yahn che tihca, te queri ama ne, rendoten an vih. Nde dehtenduh che rivahn che hua nduh richihve ne, chemin

che nde tahque richihve. ²³ Dehtenduh che hua nduh rignonun chihve, che rahco vo ne, chemin che tahque ndah redin vo cudado. Namin dehtenduh che hua redin yahn che co ro ne, chemin ne, tahque nduco cudado chenancumo vo ²⁴ che co dehtenduh chenahn. Tihca chihco cade Dendiohs che tahque din vo cudado dehtenduh yuhn vo che hua nduh rignonun chihve, che rahco vo, ²⁵ cava che, ndotenan che devavih co ne, ama cuan no co, conan vih. ²⁶ Ndete che rechuhrihn ama nan dehtenduh yuhn vo ne, rechuhrihn numachahto vo. Namin ndete che yan ama nan dehtenduh yuhn vo ne, yan numachahto vo.

²⁷ Namin van nducoyaco vo ne, chenancumo vondehnan vederihquentiyon, ndi vo anduhneca ama no ihyan, ndi cuando vo yahn Dihvo vo Jesucristo. ²⁸ Dendiohs ne, te ye vederihquentiyon yahn queri ama vo. Nahn vo ne, te ye vederihquentiyon che tahque chahte che co vo apostol. Nahn vo ne, che cuahndudo vo ndudo che te ye. Nahn vo ne, che cacuahn vo Ndudo yahn ye. Namin te ye tama te o nan vederihquentiyon nahn vo che hua nduh quenun yan. Nahn vo ne, che co din vo vederihno. Nahn vo ne, che co din vo che ndoyahn ihyan cah. Nahn vo ne, che conan vo chete yaco. Nahn vo ne, che cahcantiyon vo chete yaco. Nahn vo ne, che cuahndudo vo tama te o nan devaco. ²⁹ Hua nducoyaco vo va tah vo vederihquentiyon yahn apostol. Hua nducoyaco vo va tah vo vederihquentiyon che cuahndudo vo ndudo che rete Dendiohs. Hua nducoyaco vo va tah vo vederihquentiyon che cacuahn vo ndudo yahn ye. Hua nducoyaco vo va tah vo

vederihquentiyon che din vo vederihno. ³⁰ Hua nducoyaco vo va taḥ vo vederihquentiyon che co din vo che ndoyahn ihyan cah. Hua nducoyaco vo va taḥ vo vederihquentiyon che cuahndudo vo tama te o nan devaco. Hua nducoyaco vo va taḥ vo vederihquentiyon che caḥ cuande vo deh conahn devaco chemin chan. ³¹ Ndete che ama nahn cuahtenan cuma nchuhn ama vederihquentiyon chemin chan ne, codin nun ino ne che co cuhnde taḥ ne vederihquentiyon che tahque cochihve. Ate te cuandé nchuhn tama nan che nde tahque nahn che cuahtenan cumo vo.

13

Nahn che cuahtenan cumo vo vedeyahino

¹ Andahre co cuahndudo vo tama te o nan devaco, andahre devaco yahn ángel, ate ndete che hua chenán cumo vo vedeyahino ne, ndi vo anduhneca tambu man, cu dan che ndere rahco man. ² Namin andahre rahndudo vo ndudo che rete Dendiohs uvo, andahre ama chenán cumo vo vededevano che nde hua devano ihyan, andahre ama ritahno vo Dendiohs che nde cocha vederihquentiyon che chenán cumo vo che nda-corun ama icoyahn, cuhnde tama cuan, ate ndete che hua chenán cumo vo vedeyahino ne, nde hua cochihvo vo. ³ Andahre cuihno ndihco vo nducuañ dehtenduh che va yuhn vo, conan vo ihyan chevaḥ, andahre caḥco mendañ vo uvo, cuihno cuco vo, ate ndete che hua chenán cumo vo vedeyahino ne, nde hua cochihve yuhn vo. ⁴ Ndete che chenán cumo vo vedeyahino ne, chahtino vo man, cuno ino vo man, hua din ve

vo man, hua din yade vo man, hua din cun vo man, ⁵ hua ndere din vo man, hua din idiha vo man, hua ndere co tan vo man, hua cuahtenun ino vo vedecahva man, ⁶ hua co yeno vo yahn ihyan che rendihco ye nunde man. Tahque ndah ne, cuahtenan cumo vo vedeyahino. Tuhme co yeno vo yahn ndudo cuaco, ⁷ ne yahn nducuahn dehtenduh ne, nevahnecon vo man, din chahtino vo man, cuahtenan ino vo man.

⁸ Nda ro che cuihno vederihquentiyon che cuahndudo vo ndudo che rete Dendiohs man, che cuahndudo vo tama te o nan devaco man, che cuahtenan cumo vo vededevano man, ate vedeyahino ne, hua cuihno. ⁹ Va che cuihno nducuahn vederihquentiyon chemin chan, te hua numa. Hua numa vededevano che chenan cumo vo man, hua numa rahndudo vo ndudo che rete Dendiohs man. ¹⁰ Ate cuahn che ndahco cade Dendiohs vederihquentiyon che numa ne, cuihno che hua numa.

¹¹ Cuahn che cahya uvo ne, rente vo man, rendedecadino vo man, renahn vo man, nduhca checahya. Ate cuahn che chi ndico vo ne, chihcoman vo nduhca che redin checahya. ¹² Tihca, te man ro cuh ne, anduhneca ndete che ama cheh ro dehtenduh man, hua ndah renahn vo man. Ate nda ro min ne, nduhca che rendihche ndah Dendiohs uvo ne, tihca conahn ndah vo yahn nducuahn dehtenduh. ¹³ Nducote tihca ne, va che quendi vo ino nan vederihquentiyon. Ama ne, che cotahno vo. Tama ne, che cuahtenan ino vo. Tama ne, che cuahtenan cumo vo vedeyahino. Me che cuahtenan cumo vo vedeyahino ne, chemin che tahque rigonun chihve che co vederihquentiyon

chenahn.

14

Vederihquentiyon che co cuahndudo vo tama te o nan devaco

¹ Codin nun ino nchuhn che cuahtenan cuma ne vedeyahino, namin che cuahtenan cuma ne vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, menan vihca che cuahndudo ne ndudo che rete ye. ² Chemin che tahque nahn, te cuahn che redin Vaco Ndah yahn Dendiohs che rahndudo ihyan tama te o nan devaco ne, atenan Dendiohs renahn ye. ³ Ate che rahndudo ye ndudo che rete Dendiohs ne, richihve yahn nducoyaco vo, redin che tahque numa ino vo ritahno vo Dihvo vo Jesucristo man, necah yan chedave yuhn vo man. ⁴ Che rahndudo ihyan tama te o nan devaco che hua renahn vo ne, atenan cava man ye richihve. Ate che rahndudo ye ndudo che rete Dendiohs ne, richihve cava nducoyaco vo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. ⁵ Ama ndahca ndete che nducoyaca nchuhn cuahtenan cuma ne vederihquentiyon che cuahndudo ne tama te o nan devaco. Ate tahque ndahca ndete che cuahtenan cuma ne vederihquentiyon che cuahndudo ne ndudo che rete Dendiohs, te vederihquentiyon min ne, tahque rigonun chihve che co vederihquentiyon che rahndudo ihyan tama te o nan devaco, atenan ndete che vate ihyan che te cuande ye uvo deh conahn devaco chemin chan. ⁶ Dihno, nducote tihca ne, hua cochihve yahn nchuhn ndete che chi cuahndudo tama te o nan devaco che hua conahn ne. Atenan che cuahndudo ndudo che te Dendiohs, o

cacuáhn nchuhn Ndudo yahn ye, tuhme cochihve yahn ne.

⁷ Anduhnecá cu retive m̃an, arpa m̃an, che ihyan va che tive ye m̃an, cuh ye m̃an ne, ndete che a ndere cuah cuáco, o a ndere cuahco che hua nduco yuhno ne, nde hua cochihve. ⁸ A namin no tun ṽan canda ne, ndete che a ndere cuah cuáco corneta ne, hua conahn sandado yuhno yahn, ne nde ama se hua cuahteyan se che cuhma se. ⁹ A chemin no cuahno co nchuhn ndete che cuahndudo ne dem̃an deváco che hua conahn ne. A ndere cuahndudo ne deṽan yuhne. ¹⁰ Cuáco te ama ndeh nan deváco va iyehnse, ne ihyan che rente ye deváco chemin chan ne, renahn ye yahn vih. ¹¹ Ndete che cahmo vo deváco yuhn vo nduco ihyan tama nación ne, hua conahn ye. Namin ndete che cahma ye deváco yahn ye nduco vo ne, hua conahn vo. ¹² Tihcá hua cochihve yuhn vo che cahmo vo ndudo che hua conahn vo. Ama ndahcá che ama nahn cuahtenan cuma nchuhn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, ate codin nun ino ne che cuahtenan cuma ne vederihquentiyon che din che nducoyaca nchuhn, ihyan ndiyáco ne, tahque numa ino ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo.

¹³ Dihno vo che cuahndudo ye tama nan deváco che hua conahn nchuhn ne, nahn che caca ye Dendiohs che conahn ye, ne co te cuande ye nchuhn yahn ndudo che cuahndudo ye. ¹⁴ Tihcá, te ndete che covah vo nduco tama nan deváco che hua renahn vo ne, anduhnecá ndete che vaco vo che revah, ate m̃an vo hua renahn vo. ¹⁵ Nducote tihcá ne, nahn che covah vo nduco deváco che hua

renahn vo, ate namin nahn che covah vo nduco devaco che renahn vo. Nahn che cato vo nduco devaco che hua renahn vo, ate namin nahn che cato vo nduco devaco che renahn vo. ¹⁶ Ndete che necah vo nundihve cuahn Dendiohs nduco tama nan devaco che hua renahn ihyan che nduco ye uvo ne, hua necah ihyan chahn nundihve cuahn Dendiohs dama nduco vo, te hua devano ye deh che revah vo. ¹⁷ Cuaco te numa ino vo co necah vo nundihve cuahn Dendiohs nduco tama nan devaco. Ate nducote hua conahn dihnó vo che nduco ye uvo ne, hua co din che tahque numa ino ye quendi ye cotahno ye Dihvo vo Jesucristo. ¹⁸ Nchuhn ne, chenan cuma ne vederihquentiyon che rahndudo ne tama te o nan devaco. Namin u ne, quenán cumá vederihquentiyon min, ne renecáh nundihve cuahn Dendiohs che tahque yudo vederihquentiyon min yáhn che co yahn nducoyaca nchuhn. ¹⁹ Ate cuahn che quenún chete yaco van dihno vo ne, tahque náhn che cuahndudó mare uhn ndudo che co conahn ye che co che cuahndudó ndiche mil ndudo ama devaco che hua conahn ye.

²⁰ Dihnó, hua co nchuhn nduhca chechahya nan vederendedecadino yahn ne. Co ne nduhca chechahya nan dehtenduh che chihnga, hua cuah-tendihco ne nunde. Ate nan vederendedecadino yahn ne ne, co ne nduhca ihyan ndico. ²¹ Nan Ndudo yahn Dihvo vo Dendiohs ne, ndirun tuhca: “Dechúh ihyan tama nación, cuahndudo ye ndudo yáhn nduco devaco yahn man ye, cahnevan ihyan nación cuh. Ate nde nduco nduh ne, hua nevah-necun ye u.” ²² Nducote tihca ne, devano vo

te vederihquentiyon che cuahndudo ihyan tama nan devaco ne, a cava ihyan che hua ritahno ye che chihco cade Dendiohs, ndiyu cava ihyan che ritahno ye. Ate vederihquentiyon che rahndudo ihyan ndudo che rete Dendiohs ne, a cava ihyan che ritahno ye che chihco cade ye, ndiyu cava ihyan che hua ritahno ye. ²³ Chemin che ndete che ihyan che hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo nda ye chete yaco, ne ura min vari ne rahndudo nducoyaca ne damandahn tama te o nan devaco ne, ndedecadino ye che luco ne. ²⁴ Ate ndete che ura che nda ye rahndudo ne ndudo che rete Dendiohs ne, conahn ye, ne ndo ino ye, ²⁵ tumacadino ye che quendihco ye nunde nan Dendiohs. Tuhme numacuahn vedenecun nto ino ye nunde yahn ye, ndeva ye yavenan Dendiohs. Cuacotuhn ye ndudo che cuaco niyon che quenun Dendiohs van nchuhn. ²⁶ Dihno, tuhme ne, cuahn che ndo dama nchuhn yaco ne, codinahn ne adecochano vederihquentiyon che nte Dendiohs nchuhn, a che cata ne salmo, a che cacuahn ne Ndudo yahn ye, a che cuahndudo ne ndudo che rete ye, a che cuahndudo ne tama te o nan devaco, a che cah cuande ne deh conahn devaco chemin chan. Ate codin ne cuande che nan nducuahne dehtenduh che din ne ne, cochihve yahn nducoyaca ne cava che tahque numa ino ne quendi ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo. ²⁷ Cuahn che cuahndudo nchuhn tama te o nan devaco ne, hua damandahn cuahndudo nducoyaca ne, te ca ama ca ama ne cuahndudo ne. Avane ne, queri ama yune che ndo dama ne ne, co cuahndudo ama o ne, atenan cuahn ne, ino ne. Ate va che cah cuande ama

cha nchuhn deh conahn devaco chemin chan.
²⁸ Ate ndete che ametah duh che te cuande ne, tahque ndah che cahma queri ama nchuhn chete chedave yahn ne, cahnevan Dendiohs, che co che cuahndudo ne van ihyan. ²⁹ Namin ihyan che chenan cuma ye vederihquentiyon che rahndudo ye ndudo che rete Dendiohs ne, queri ama yune che ndo dama ye ne, atenan o ino ye co cuahndudo ye, ne combiero yahn ye ne, va che cahcovan ye, din ye cudado vederihquentiyon min. ³⁰ Ndete che denan cah Dendiohs ndudo che cuahndudo tama ye ne, ihyan che a quendihco mendahn rahndudo ye ne, nguan ye cuahndudo ye, cuahnevan ye che cuahndudo combiero yahn ye. ³¹ Hua redin yahn che damandahn cuahndudo nchuhn, te co cuahtenan rino vih ne, cuahndudo ca ama ca ama ne cava che co conahn nducoyaca ihyan ndiyaco, ne cuahtenan ino ye. ³² Co cuahtenan rino vih ne, te andahre vederihquentiyon che chenan cuma ne redin che rahndudo ne, ate co cahcantiyon man ne, ne cuahndudo ne ura che redin yahn. ³³ Tihca, te Dendiohs ne, runecade ye, ne runecade nducuahm vederihquentiyon yahn ye.

Nduhca che va cade nduh cuan yaco nan che rendo dama ihyan yahn Dendiohs ne, ³⁴ hua redin yahn che cuahndudo ihyan ndahta. Tahque ndah ye ne, nevahnevan ye nduhca che rihquentiyon ley che dirun Moisés. ³⁵ Ndete che va deh che tumerune ye ne, ndevaco ye tumerune ye inchahn ye, te hua redin yahn che tumerune ye chete yaco.

³⁶ Cuedevano nchuhn, te Ndudo yahn Dendiohs ne, ndiyu nduco nchuhn canan, nde ndiyu deman cava nchuhn che va. ³⁷ Adecochano nchuhn che

rahco ne che quenán cuma ne vederihquentiyan che rahndudo ne ndudo che rete Dendiohs, o tãma ñan vederihquentiyan yahn Vaco Ndah yahn ye ne, ndete che cuaco ne, conahn ne che a Dihvo vo Jesucristo chihquentiyan ye che tihca dirún. ³⁸ Ate adecoduhno ihyan che hua nevahnecon ye ne, hua nevahnecon nchuhn ihyan.

³⁹ Dihnó, man ne, codin nun ino nchuhn che cuahtenan cuma ne vederihquentiyan che cuahndudo ne ndudo che rete Dendiohs. Namin hua cahca tan ne yahn vederihquentiyan che chenán cuma dihnó vo che rahndudo ye tãma te o ñan devaco. ⁴⁰ Nahn che runecade ne ñan nducuahn che redin ne. Ca ama ca ama ne cuahndudo ne.

15

Dihvo vo Jesucristo ne, ntuche ye van tenahn

¹ Dihnó, namin nahn che ndedecadino nchuhn yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che cahndudó, chihnevan ne. Nevahnecon ne ndudo min, ne nde meniyan riquendi ne ritahno ne ihyan. ² Ndete che numa cuaco chitahno ne nduhca che cahndudó man, quendi ne dinahn ne man ne, din ndudo min che ndevahn ne. ³ Dendiohs ne, te ye checadinó vederihquentiyan yahn ye che tahque menan vihca, ne cahndudó, chihnevan nchuhn. Vederihquentiyan min ne, che chih Dihvo vo Jesucristo cava nunde yuhn vo nduhca che a ndirun ñan Ndudo yahn Dendiohs. ⁴ Chihno ino ro che cheche ye ne, ntuche ye nduhca che a ndirun ñan Ndudo yahn Dendiohs. ⁵ Cuahn che a ntuche ye ne, chihnde ro ye ñan Pedro. Chihno min ne, chihnde ro ye ñan nduh

che ndichiama apóstol yahn ye. ⁶ Adivé ne, nchuh ca uhn ciento dihnó vo che ndi dama ye ne, ndihchero ye ihyān. Nahn ihyān chahn ne, a chih ye, ne nahn ye ne, vate ca ye nde meniyan. ⁷ Tah cuahn adivé ne, ndihchero Jacobo ihyān. Chihno min ne, ndihchero nducoyāca ihyān apóstol ihyān.

⁸ Nde nan che chihnonan yahn ne, chihnde ro ye nān. Ū che nde hua redin yahn che din yahn ye u ne, namin ndihchero ihyān. ⁹ Van nducoyāca ihyān apóstol ne, u che tahque hua rigonun chihvé. Nde hua redin yahn che có apóstol, te din tān nduco ihyān yahn Dendiohs che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo. ¹⁰ Ate din yahino Dendiohs u, ne ndedevahn ye u, te ye vederihquentiyon quenan cumá. Ama chichihve che din yahino ye u, te u che tahque dín ntiyon yahn ye che co nducoyāca ihyān apóstol chenāhn. Ate ndiyu nduco vededevano yahn mān che din ntiyon yahn ye, te numacuahn vedeyahino chinan mān ye u. ¹¹ Nducote a ntuche Dihvo vo Jesucristo van tenāhn ne, u mān, ihyān apóstol chenāhn mān, a ndudo min che rahndudo nducoyāca nuhn. Me nchuhn ne, a chihnevan ne ndudo min, chitahno ne.

Tenāhn ne, va che ntuche ye

¹² Nducote a ntuche Dihvo vo Jesucristo, chaco-tuhn nuhn ndudo yahn ne, hua ndahcā redin āma o ihyān van nchuhn che vatechica ye rahndudo ye che tenāhn ne, hua ntuche ye. ¹³ Ndere rāhn ye chemin, te Dihvo vo Jesucristo ne, cuāco niyon che ntuche ye. ¹⁴ Andahre tihcā rāhn ihyān chahn, ate

richihve ndudo che rahndudo nuhn, namin cochi-hve yahn nchuhn che chitahno ne, te Dihvo vo Jesucristo ne, a ntuche ye. ¹⁵ Numa cuāco rahndudo nuhn Ndudo yahn Dendiohs che ndedetuhche ye Dihvo vo Jesucristo. Me ihyan chahn che rahn ye che hua ntuche tenahn ne, nahn conahn che nde Dihvo vo Jesucristo ne, hua ntuche ye. ¹⁶ Ate Dihvo vo Jesucristo ne, cuāco niyon che ntuche ye. Namin quenan cuma che ntuche tenahn. ¹⁷ Che rahn ihyan chahn che metah vederihquentiyon che ntuche tenahn ne, nahn conahn che hua ntuche Dihvo vo Jesucristo man, hua chichihve yahn ne che chitahno ne ihyan man, nde hua ndāca ne vederenchahco cava nunde yahn ne man. ¹⁸ Che lado yahn ihyan chahn ne, tenahn che chitahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, ama yune no chihnonan yahn ye. ¹⁹ Van nducoyāca ihyan ne, uvo che tahque ndah ro yuhn vo, te ritahno vo Dihvo vo Jesucristo, ne quenan cuma che ntuche vo.

²⁰ Menan vihca ne, ndedetuhche Dendiohs Dihvo vo Jesucristo. Namin quenan cuma che ndedetuhche ye nducoyāca tenahn che chitahno ye ihyan, ²¹ te nduhca che cava ama ihyan chihnde vederih ne, tihca cava tama ihyan ne, chihnde cade che ntuche tenahn. ²² Tihca, te che chih Adan ne, quenan cuma che coh nducoyāca ihyan. Namin che ntuche Dihvo vo Jesucristo ne, quenan cuma che ntuche nducoyāca ihyan yahn ye. ²³ Ihyan ne, a va cade ro che ntuche ye. Menan vihca ntuche Dihvo vo Jesucristo, ne cuahn che ndaconan chi tun ye ne, tuhme ntuche nducoyāca ihyan yahn ye. ²⁴ Chihno min ne, va

che nto iyehanse, decuihno Dihvo vo Jesucristo nducuahn vederihquentiyon che rahcotahn yahn ye, ne ndahco ye vederihquentiyon yahn ye tah Dendiohs Chida. ²⁵ Tihca, te Dihvo vo Jesucristo ne, va che quendi ye cahcantiyon ye nde conan ndahco ndiya Dendiohs nducoyaca ihyan che hua ri rendihche ye ihyan cava che nevahnescun ihyan chahn ihyan. ²⁶ Nde nan che cuhnonan yahn ne, decuihno Dihvo vo Jesucristo vederih. ²⁷ Tihca va che co, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs che ndahco Dendiohs nducuahn vederihquentiyon tah ye. Che tihca ndirun che ndahco Dendiohs vederihquentiyon tah Dihvo vo Jesucristo ne, nahn conahn che man ye ndinan ye, hua chuhnan Dihvo vo ihyan. ²⁸ Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya Dendiohs ne, nuhnde tah ye nducuahn vederihquentiyon, ne nevahnescun ye Chida ye Dendiohs. Cahco ro man ye che ihyan min che ndahco ye vederihquentiyon tah ye man, ihyan min che ndinan ye man. ²⁹ Me ihyan che redenune ye cava tenahn yahn ye ne, za ndiyu che chenano ino ye che ntuche ihyan chahn che tihca redin ye? Ndete che hua quenano cuma che ntuche tenahn ne, co nde hua tihca din ye.

³⁰ Ndete che hua va che ntuche tenahn ne, nde hua redin yahn che cahco mendahn nuhn nuhn, din tan ihyan nduco nuhn. ³¹ Dihno, nduhca che cuaco che ama yenó che chitahno nchuhn Dihvo vo Jesucristo ne, tihca ndudo cuaco che ndihco mendahn u, redin tan ihyan nduco. ³² Muhn yan Efeso ne, anduhneca ndete che van ite tan quenun. Ndete che hua cuaco che va che ntuche tenahn ne, nde hua cahquinó cahco mendahn u

tihcā. Tahque ndah ne, cochicá vedeyeno yahn mán, chéh mán, cúh mán, te caviyān deman ne, va che cóh. ³³ Hua cahnceh mán ne nchuhn, ndedecadino ne che hua dehva cō yahn ne che dāma co ne nduco ihyan nunde, te co nino ne, ne quendi ne yune yahn ye. ³⁴ Condedecadino nchuhn, ne runecade cuahtenan ne, hua cuahtendihco ne nunde. Redin yahn che tihcā yahvé nchuhn, te nde vān nchuhn ne, vate ca ihyan che hua renahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, ne chemin ne, āma vedecuihno cava ne.

Nduhca che va che nutuche tenahn

³⁵ Co vate āma o nchuhn che tumerune ne, ħtācā ntuche tenahn? ħTācā ndo numa ye ne? ³⁶ Āma tundo ihyan che tihcā tumerune ye. A devano ye te cuahn che rihcho vo āma ndute ndāta ne, riquendāh yān, ne rihta, ate mán ndute ndāta ne, rechā. ³⁷ Che rihcho vo trigo, o tāma nān ndute ndāta ne, cuahn che riquendāh ne, ametah dāma nduco ndute ndāta che chihcho vo. ³⁸ Redin Dendiohs che rihta tūnoca ndāta yahn nduhcā che a ndihco cāde ye. ³⁹ Nducuahn che dendah Dendiohs ne, hua dāma nduco vih. Vate ihyan mán, vate ite che cun cāh te mán, vate yahda mán, vate yahca mán, ne queri āma ne, a vih vih chan. ⁴⁰ Namin che chenān nān ro nduco che va ndiyāhn ne, hua dāma nduco vih. Ndāhchan nduh che o nān, ate queri āma ne, a vih vih chan. ⁴¹ Dave yahn yāhn mán, dave yahn iyo mán, dave yahn iyon mán ne, hua dāma. Nde iyon ne, hua dāma dave yahn nduco vih. ⁴² Atihnoca vederihquentiyon che ntuche tenahn, te cuahn che ntuche ye ne, a

ntacorun ye, ametah dama ye nduhchan ye cuahn che chahtenan ye ihyense. Che rehche ihyan ne, ndih ye, ate che ntuche ye ne, ametah ndaconan coh ye. ⁴³ Che rehche ye ne, ndih ye, ate che ntuche ye ne, ama ndahchan ye. Che rehche ye ne, ndih ye, ate che ntuche ye ne, detino ye. ⁴⁴ Che rehche ye ne, ihyan iyehnse ye, ate che ntuche ye ne, ndacorun ye, co ye ihyan yahn vahchetero, cuahtenan cuma ye vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs. Vate ihyan iyehnse; namin vate ihyan yahn vahchetero.

⁴⁵ Tihca, nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Van ihyan iyehnse ne, menan vihca dendah Dendiohs Adan.” Adiva yahn ihyan min ne, nda tama ihyan ndinan che a nahn dama nduhca ihyan min, chica ye vahchetero, chihco ye vederihquentiyon che va che ntuche ihyan yahn ye. ⁴⁶ Man ro cuh ne, ihyan iyehnse uvo, ate caviyan deman ne, ndaconda vo ihyan yahn vahchetero. ⁴⁷ Adan me ne, ihyan iyehnse ye, dendah Dendiohs ihyan nduco yuniyahn. Adiva yahn ihyan min ne, nda Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chica ye vahchetero. ⁴⁸⁻⁴⁹ Nduhca che dama vo nduco ihyan che dendah Dendiohs nduco yuniyahn me ne, tihca dama co vo nduco ihyan che chica ye vahchetero me.

⁵⁰ Dihno, rahn ri nchuhn te numanahn che metah ndacorun ihyan iyehnse ne, hua co cuahtenan ye vahchetero nan che rihquentiyon Dendiohs. Hua co ye min nduhchan ye man ro cuh. Ihyan che va che coh ye ne, hua co cuahtenan ye min nan che ametah ndaconan coh ihyan.

⁵¹ Namin nte cuandé nchuhn ama ndudo che cade

te Dendiohs checadino vo. Hua nducoyaco vo va che coh vo, ate nducoyaco vo ne, va che ndacorun vo ⁵² venchahteno nduhca che riya cuah. Tihca va che co ro min cuahn che cuah corneta nan cuihnonan yahn. Ura che cuah corneta me ne, ntuche tenahn, metah ndaconan coh ye, ne ihyan che vate ca ye ro min ne, ndacorun ye. ⁵³ Va che ndacorun ye, te ihyan ne, hua rengu ye, ne quenana cuma che ndaconda ye ihyan che ngu ye cuahn dama. Namin ihyan ne, rih ye, ne quenana cuma che ndaconda ye ihyan che metah ndaconan coh ye. ⁵⁴ Cuahn che a ndo vo ihyan che rengu ye, che metah ndaconan coh ye ne, tuhme conahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Vederih ne, cuihno. Ametah ndaconan coh ihyan.” ⁵⁵ Vederihquentiyon min ne, cuihno. Ametah deh cuande che vah vo. Ametah dehva co yuhn vo. ⁵⁶ Che numacuahn vedeyah rih ihyan ne, chihnde cava nunde yahn ye. A ley yahn Dendiohs che dito yahn vederihquentiyon min. ⁵⁷ Nundihve cuahn Dendiohs che dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye uvo tah vederih.

⁵⁸ Dihno che yahino nchuhn ne, nducote va che ntuche vo ne, chemin che cuiquendi ne numa ino ne codin ne ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. A devano ne te ntiyon che redin ne yahn ye ne, cochihve.

16

Vedino che chi dama cava ihyan yahn Dendiohs che vate ye yan Jerusalén

¹ Me yahn vedino che co dama cava ihyan yahn Dendiohs ne, codin dama nchuhn anduhca che

chihquentiyón nduh cuan yaco, yahn yahn Galacia. ² Ndate ndate domingo ne, cuihco vih queri ama nchuhn tume nduhva che tuno tah ne, cava che hua nde ro che ndá, nedin dama ne vedino min. ³ Cuahn che ndá ne, ihyan che tendahnun nchuhn ne, dechúh ihyan yan Jerusalén. Dirún caca, quenda ye nduco vedino yahn ne, necah ye dihno vo che vate ye min. ⁴ Ndete che va che cahñ mán ne, cahñ nuhn dama nduco vih.

Nte cade Pablo ti nduh nan che va che cahñ ye

⁵ Dinoca cahñ quendihcheró dihno vo che vate ye yahn yahn Macedonia, tuhme chí quendihcheró nchuhn. ⁶ Ndete che co ne, conán nduco nchuhn ama o iyo, o ndete che co ne, conán numacuahn ro iche. Tuhme co conan nchuhn u adecotino che va che cahñ. ⁷ Tihca, te hua náhn che atenán ama o ro no conán nduco nchuhn. Ndete che te yune Dendiohs ne, náhn che rahñ conán nduco ne. ⁸ Ate conan cá muhn yan Efeso nde ndá vihco yahn Pentecostés, ⁹ te ama va ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo che redín mán, ama yahn ihyan che rahcotahn ye mán.

¹⁰ Cuahn che ndá Timoteo ne, cuenevahne-cun nchuhn sahn cava che conan se numacuahn vedeyeno, te sahn min ne, redin se ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo nduhca u. ¹¹ Hua ducherino ne, ndihchero ne sahn. Tahque ndah ne, conan ne sahn cava che va mán ino se ndaca che chuñnun se che conun yune se, te quenán rinó sahn nduco dihno vo chenahn.

¹² Me dihno vo Apolos ne, ama chica favor sahn che chí se nduco dihno vo chenahn, quendihchero

se nchuhn, ate hua cahne^ucun se. Atenaⁿ cuahn che conun yahn se, chi se.

Reneca^h Pablo Dendiohs di^hno vo che vate ye yaⁿ Corinto

¹³ Cuiquendi nchuhn numa ino ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo maⁿ, cuahteyaⁿ ne maⁿ, cuan dito ne maⁿ. ¹⁴ Nducuahn che diⁿ ne ne, codin ne numacuahn vedeyahino.

¹⁵ Di^hno, a devano nchuhn te vaⁿ ihyan che vate ye yaⁿ yahn Acaya ne, Estéfaⁿas nduco ihyan ndeva^o ye menaⁿ ndita chitahno ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Namin a devano ne te redinahn ihyan chahn vederihquentiyon che rinan ye ihyan yahn Dendiohs. ¹⁶ Cuiquendi nchuhn yune yahn ihyan chahn, codinahn ne nduhca^o che redinahn nducoya^o ihyan che redin ye ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo maⁿ, rinan ye ihyan yahn ye maⁿ. ¹⁷ Ama yeno^o che nda Estéfaⁿas maⁿ, Fortunato maⁿ, Acaico maⁿ, te anduhneca^o ndete che nchuhn nda^o ne. ¹⁸ Neca^h yaⁿ ye chedave ya^hn maⁿ, nchuhn maⁿ. Nahn che ntumanecun ne nducoya^o ihyan che nduhca^o ihyan chahn. ¹⁹ Numacuahn vedeyahino yahn Dihvo vo Jesucristo cuendeva nchuhn Dendiohs yahn nducoya^o di^hno vo che vate ye yaⁿ yahn Asia, Aquila maⁿ, Priscila maⁿ, nduco nducoya^o di^hno vo che rendo da^oma ye va^o ye. ²⁰ Cuendeva ne Dendiohs yahn nducoya^o di^hno vo che vate ye muhn. Numacuahn vedino vedenecun cueneca^h ne Dendiohs vi^h.

²¹ U Pablo, dirun maⁿ ama o ndudo yahn ne, renté Dendiohs nchuhn.

²² Cochi Dihvo vo Jesucristo. Adecoduhno ihyan che hua din yahino ye ihyan min ne, conda ye, co ye castigo yahn Dendiohs.

²³ Ihyan min ne, din yahino ye nchuhn. ²⁴ Me u ne, ama yahinó nducoyaca nchuhn che ritahno ne ihyan. Tihca co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe